concedat nobis Jeſus. vt ꝑ lamenta ſue paſſiōis perue/ niamus ad gloriam et gau/ dium beate reſurrectionis. Amen.

Explicit paſſio Jeſu Chriſti ſm quatuor euangeliſtas.

Egregiū magnificꝫ doctri/ ne ſacroꝝ eloquioꝝ interpre tis ꝑutilis paſſio ſiue ſermo popularis ꝑ libitu volentiū meritorie in dieb; paraſce/ ues vacare ꝑdicatōi elegan ter exarat⁹. feliciter incipit.

OBla/ tus eſt. q̄a ipſe voluit. Uerba ꝑ/ poſita. yſa. liij. origia liter ſūt ſcpta. Sācta mater eccl'a hodie rcolit ⁊ ꝑagit ſa cratiſſimā ⁊ ſaluberrimā di em q̄ dn̄s redēptor et ſalua/ tor nr̄ ih̄s xp̄us fili⁹ dei viui ver⁹. ſumme potēs. ſapiēs ⁊ bon⁹ ꝑpt obedientiā dei pa/ tris ⁊ liberatōꝫ hūani gene ris ſe ſpōte obtulit ad paſſi/ onē ⁊ mortē. ꝓpter quod dic̄ apl'us ad Eph. v. Tradidit ſemetip̄m oblatōeꝫ ⁊ hoſtiā. ſcꝫ in cruce deo i odorē ſua/ uitatꝭ. Fuit em̄ illa oblatio vt dicūt doctores acceptiſſi ma deo pr̄i. q2 ꝓceſſit ex ma/ xima caritate. Et vt dic̄ ſan ctus Thomas in tertia par te ſūme obediētia oīb; ſacri

ficijs anteferꝛ. ſm illō.j. Re.
xv. melioꝛ eſt obediētia q̄ꝫ vi
ctime. ⁊ iō ꝯueniētiſſimū fu/
it vt ſacrificiū ſctiſſime paſ/
ſionis et p̄cioſiſſime moꝛtis
xp̄i ex obediētia ꝓcederet. et
qꝛ ex amoꝛe exceſſiuo ⁊ obe/
diētia paterna. atq̄ꝫ ꝓ ſalute
nr̄a volūtarie paſſus ē ⁊ moꝛ
tu⁹. iō dꝛ i v̄bis p̄miſſis Ob
lat⁹ eſt qꝛ ip̄e voluit. Multꝫ
igiꝛ cauſa bꝛeuitatis et tedij
remotiōis obmiſſis. diuina
gr̄a opitulāte intēdo dn̄icaꝫ
paſſionem ex q̄ttuoꝛ euāgeli
ſtaꝝ hiſtoꝛijs recitare. alioſ/
q̄ꝫ doctoꝛes ſm ꝙ mihi ꝓpo/
ſui inſerere. Et nūc p̄ntēꝫ ſer/
monē decreui i q̄ttuoꝛ ꝑtes
diuidere ſm ꝙ q̄ttuoꝛ ſunt
euāgeliſte. ¶ Pꝛima ꝑs erit
de captiuitate xp̄i. q̄uo xp̄s
dn̄s fuit capt⁹. ¶ Scd̄a de
ei⁹ ductōe q̄uo d̄ vno iudice
ad aliū fuit duct⁹ ¶ Tertia
de ei⁹ flagellatiōe ⁊ coꝛonati
one. q̄uo flagellat⁹. illuſus.
⁊ ad moꝛtē iudicat⁹ fuit atq̄ꝫ
ꝯdēnat⁹ ¶ Quarta d̄ ei⁹ cru
cifixiōe ⁊ moꝛte. q̄uo crucifi/
xus. moꝛtu⁹. ac d̄ cruce depo
ſit⁹ ē ⁊ ſepult⁹ ¶ Hec q̄ttuoꝛ
cū dei adiutoꝛio i p̄nti ſmōe
poſt inuicē deliberaui ob de
uotōꝫ h⁹ ſacre diei enarrare.
Et ꝓ impetranda gr̄a dicat
q̄libet vnum Pater nr̄. cum
deuotiōe. ob reuerentiā paſ
ſionis dominice.

Oblat⁹ eſt
qꝛ ip̄e vo. Scribi
tur vbi ſup̄. Añq̄ꝫ
in ꝑticl'ari deſcēdā ad hiſto/
riā paſſiōis dilectiſſimi dn̄i
nr̄i ih̄u xp̄i. Sciēdū bꝛeuiꝛ
⁊ notādū. ꝙ due ſunt naꝛe i
xp̄o. Una ē diuiā. ſm quam
nihil paſſus ē. nec pati potu
it. cū ſit inuariabil'. Alia ē na
tura hūana quā in ſe extēꝑe
ꝓꝛ nos aſſūpſit ab extriſeco
ſm quā maximā paſſionē et
amariſſimā moꝛtē ſuſtinuit
q̄ꝫ vnq̄ꝫ aliq̄s hoīm paſſus ē
aut pati pōt in p̄ntivita. Nō
pꝫ ex h̄ ꝙ xp̄s ſuꝑ oēs moꝛ/
tales fuit excellēter bene cō
plexionat⁹. nā fuit caſtiſſime
⁊ puriſſime v̄gīs filius. ⁊ ei⁹
ſctiſſimū coꝛp⁹ fuit foꝛmatū
admirabili virtute diuina ⁊
oꝑatiōe ſp̄ūſſcti d̄ puriſſima
Maria. i. d̄ puriſſimis ima/
culatꝫ ⁊ mūdiſſimis guttuꝛ
ſacrati ſanguinis. intemera/
te et p̄celſe glorioſe virginis.

Marie. vt Damaſcenus in
ſuo. iij. dicit. ⁊ ſil'r mgr̄ ſniaꝝ
in. iij. diſt. iij. Et ideo quāto
xp̄s dn̄s a natura nobilioꝛ
purioꝛ ſincerioꝛ delicatioꝛ. ⁊
in oīm ibꝫ ſenſibꝫ diſpoſitioꝛ
fuit cunctis ceteris homibꝫ.
tantū q̄dlibet toꝛmentuꝫ in
ſua pꝛecioſa carne cauſabat
valde maioꝛem doloꝛem q̄꜄
in alio hūano coꝛpe q̄licūꝙ
Cū ḡ toꝛmēta xp̄o illata fu/
erūt nō pauca aut parua. ſꝫ
multa et magna nimis con/
ſtat ꝙ in eo intēſiſſimū cau/
ſabant doloꝛē. Jdo ipſe dic̄
per ꝓphaꝫ Trenoꝝ. j. O vos
omnes qui tranſitis ꝑ viam
attendite et videte. ſi eſt do/
loꝛ ſimilis ſicut doloꝛ meus
Jn quibus quidem verbis
Chꝛiſtus hoꝛtatur omnes
fideles ad diligenter inſpici
endum oculis coꝛdis et de/
uote meditandū magnitu/
dinem et grauitatē ſue paſ/
ſionis. tam quo ad triſticiā
interioꝛem q̄꜄ quo ad dolo/
rem exterioꝛem et ipſius ex/
ceſſum ſuper omnes huiꝰ tē
poꝛis paſſiones. Sed quia
eandem paſſionē ſponte ſu/
ſtulit ex obedientia paterna
et pꝛo ſalute et redemptōne
noſtra. ideo dicit per ꝓphaꝫ.
Oblatꝰ eſt. quia ipſe voluit.
Que fuerunt verba in p̄nci
pio poſita.

¶ De captiuitate xp̄i Jeſu.

QUantum
q igitur ad pꝛimum
vt pmiſi ꝙ velim
p̄mo dicere de Chꝛiſti cap/
tiuitate. ideo incipiā paſſio/
nem eius ſm Johannē. cui
alie euangeliſte ꝯſentiūt di.
pꝛout etiā incipit btūs Au/
guſtinꝰ. Dn̄s in die iouis ce
na facta. ⁊ pedū lotione cele/
bꝛata. ſacramētoꝙ ſuſcepto
atꝙ ſermōe deuotiſſimo ple
no amoꝛe diuino. queꝫ poſt
cenam ad diſcipl'os fecit cō
pleto. perpetrataꝙ oꝛatiōe
ad pr̄em ꝓ diſcipulis. Cum
iam eſſet nox. egreſſus do/
mum cū diſcipulis ſuis du/
xit eos extra ciuitateꝫ hieru
ſalem. ⁊ venit cum ipis in vil
lam que dicitur gethſemani
trans toꝛrentem cedron. in
mōte oliueti. Eſt vallis que
vocatur cedron ꝓpter mul/
titudinē cedroꝝ q̄ ibi naſcū
tur. ꝑ quaꝫ vallē fluebat toꝛ/

rens de duob⁹ mōtib⁹.ſcꝫ de
mōte ſyon. ⁊ de mōte oliue/
ti. vbi erat ort⁹ in quē introi
uit ipe ⁊ diſcipuli ei⁹ ꝯm con
ſuetudinē. Eūdem em̄ ortū
ſepi⁹ cū diſcipuliſ introierat
ad inſtruendū ⁊ ꝯſolanduꝫ
eos. In q̄ q̄dē orto capi vo/
luit ꝯm Alcuinū. vt oñderet
ꝙ venerat ſatiſfacere ꝑ pctis
p̄moꝝ parentū.i.vt pctm̄ q̄d
in orto ꝯmiſſuꝫ fuerat dele/
ret. Paradiſus em̄ ort⁹ deli/
ciaꝝ interp̄taꝛ. Seq̄ꝛ in Jo
hanne. Sciebat āt Judas
ꝓditor q̄ tradebat eū locum
illū eo ꝙ freq̄nt.i.ſepe Jhus
ꝯuenerat illuc cū diſcipuliſ
ſuis. Tunc dicit illis Jeſus
inquiūt Matthe⁹ ⁊ Marc⁹
Om̄es vos ſcandalū patie/
mini. Lyra.i.ruinā facietis
in peccatū.in me.i.recedetiſ a
me ꝓpter timorē humanū in
iſta nocte Scriptum eſt em̄
Percutiā.i.ꝑcuti ꝑmittā.pa
ſtorē.i. Chriſtū ihm̄. q̄ ꝑcuſ/
ſus eſt a deo per ꝑmiſſioneꝫ
a iudeis ꝑ illuſionē.a genti/
bus ꝑ flagellationē ⁊c̄.et di/
ſpergenꝛ oues gregꝭ.i.diſci/
puli ex timore fugiēt. Poſt/
ꝙ̄ aūt ſurrexero.p̄cedā vos
in galileā. Lyra. Hoc addit
ad ꝯſolatōēꝫ eoꝝ vt q̄ audi/
ta eius morte erāt deſolati.
audita eiuſdē ihu futura re/
ſurrectōe eſſent aliqualiꝛ cō
ſolati. Et ſubaudit. Nō ſolū
ꝓmittit eis viſionē ſuā in fu
tura beatitudine et in loco
multū diſtanti. ſꝫ ꝓpinq̄ etiā
regione.ſ.in galilea. Reſpō/
dens aūt Petr⁹.qꝛ ceterꝭ fer
uentior ait illi. Et ſi omnes
ſcandalizati fuerint ī te.ego
nūꝙ̄ ſcandalizabor. Quaſi
di. Si oēs diſcipuli te dere
liquerint ⁊ a te fugerint.ego
te nūꝙ̄ derelinquā ſꝫ tibi ſꝑ
viriliter aſtabo. Seq̄ꝛ ī Lu
ca. Ait aūt dn̄s Symoni.i.
Petro. Simon ſimon.ecce
ſathanas.ſcꝫ q̄ ſaluti aduer
ſaꝛ expetiuit vos. Albertus
magn⁹. Hoc eſt.tēptādi po/
teſtatē iam in vos a deo obti
nuit .vt cribraret.i.purgaret
ſicͭ triticū.a q̄ ꝑ cribrum ſor/
des ⁊ palee ſeꝑanꝛ.⁊ ita ſepa
rat⁹ fuit ꝓditor ab aliȷ̄ſ.quia
vt Lyra dicit. Judas remā
ſit diabolo ad penā eternaꝫ
Aliȷ̄ ꝟo apl̄i trāſierūt ad glo
riā. Ego autē rogaui ꝓ te vt
nō deficiat fides tua.ſ.finali
ter. Et tu aliq̄n ꝯuerſus.ſcꝫ
de pctō ad grāꝫ ꝯfirma frēs

tuos.i.exēplo tue pñitētie cō
foꝛta ne de venia deſperent
vt dicit interlinear. Seqr̄ i
Luca. Qui ſcꝫ Petrus dixit
ei. Dñe tecū parat⁹ ſum.⁊ in
carcerē ⁊ in moꝛtē ire. Lyra.
Hoc dixit ex feruoꝛe ⁊ confi
dens de ſua ꝯſtantia et ꝟtu/
te. Jō ꝯſeqnr̄ ihs ꝑdicēs ſi/
bi ſnam infirmitateꝫ ait illi.
Amen dico tibi.qꝛ i hac no/
cte anteq̄ꝫ gallus bis cantet
inq̄t Mar.ter me negabis.
Et ſcribūt Math.⁊ Mar.
Ait illi Petr⁹. Etiā ſi opoꝛ/
tuerit me moꝛi tecū nō te ne
gabo. Silr̄ et oēs diſcipuli
dixerūt.ſ.ꝙ vellēt ſibi aſtare
et non derelinq̄re eū. Et ait
Lucas. Cū ꝑueniſſet ad lo/
cum.i.cū intraſſet oꝛtū cum
diſcipulis ſuis.q̄ q̄dem oꝛt⁹
inq̄t Nico.de goꝛ.erat i mō/
te oliuaꝝ iuxta villā gethſe/
mani.ibi ſcribūt Math.et
Marc.ait illis. Sedete hic
donec vadā illuc.i.aliq̄ꝫtulū
lōge a vob̄ ⁊ oꝛem. Et ſcribit
Mar.ꝙ etiā dixit. Sed et
vos oꝛate.ne intret in tem/
ptatōeꝫ.i.ne temptatio vltīa
vos ſuperet.ſic poſtea factū
fuit ꝙ ſuꝑati fuerunt. Et in/
quiūt Math.et Mar.ꝙ do

min⁹ aſſūpto Petro ⁊ duobꝫ
filijs zebedei.ſcꝫ Jacobo et
Johāne.cepit pauere.iquit
Mar.et tedere.⁊ Math.cō
triſtari ⁊ meſt⁹ eſſe. Jſti tres
diſcipuli erāt ſui ſecretarij.⁊
ideo eos aſſumpſit.cogitāſ/
q̄ꝫ de hoꝛrēda ⁊ terrēda paſ
ſione atꝫ turpiſſima ac ama
riſſima moꝛte ꝑ quā de ꝓpin
quo ꝓ cūctis pctōꝛibꝫ ⁊ pec/
catricibꝫ paſſur⁹ erat.⁊ ſic ce
pit totus tremere ⁊ multum
timere. Et dixit iſtud ꝟbum
Triſt eſt aīa mea vſq̄ꝫ ad
moꝛtē. Hec triſticia aīe xp̄i
ſm̄ doꝛctoꝛes fuit maxia in
ter oēs triſticias huius vite
Quā q̄dē triſticiaꝫ xp̄s dñs
aſſūpſit ſm̄ Hiero.vt ꝟitatē
aſſūpti hoīs ꝓbaret. Natale
eſt eñ homini timere moꝛtē
Xp̄s ihs ex natali hac triſti
cia aſſumpta ꝟe ꝯtriſtat⁹ eſt.
⁊ tāto grauı⁹ q̄nto coꝛp⁹ eius
ꝟgineū apti⁹ aīe ſue fuit ha
bitaculū. Et ſi querit quare
dñs ꝯtriſtabat. Rn̄dendum
bꝛeuiter ⁊ dicēdū.ꝙ duplex
fuit triſticia in xp̄o.ſcꝫ natu/
ralis ⁊ ratōnalis.ſm̄ ꝑmam
ſcꝫ naturalē.triſtabat etiam
ꝓpter moꝛtem.qꝛ ei⁹ ſenſuali
tas ⁊ humanitas valde hoꝛ

rebat mortē de primo ſibi
imminentē. Scd̄m aliā ꝓ
ſcʒ rōnalem nō triſtabat̄ ꝓpt̄
mortē. qꝛ ſm voluntatē ⁊ iu
diciū rōnis volebat morteʒ
ſuſtinere ꝓpt̄ humani generꝭ
liberatōeʒ. Sed ſm Hiero
nimū ſm ratōnem triſtabat̄
ꝓpter infirma mēbra ſua. vi/
delicet infeliciſſimū Judaʒ
ac ſcandalū et ruinā omniū
diſciplōꝝ deiectōeʒ. i. ꝑditio
nē iudeoꝝ. ⁊ euerſionē miſe/
re hieruſalē. qꝫ miſertus et
ꝯpaſſus fuit. Et poſſumus
addere ꝙ etiā ideo triſtabat̄.
qꝛ pſciuit ꝙ mors ſua acer/
biſſima ⁊ deſpectiſſima ī mlt̄
tis adhuc obſtinatis et ob/
duratis peccatoribꝫ fruſtra/
ri deberet. Jō non dixit. tri/
ſtis eſt aīa mea ꝓpter morteʒ
ſed vſqꝫ ad mortē. Horra. id
eſt. triſticia. q̄ eſt in me ꝓ ꝑdi
tione impioꝝ durabit in me
donec mortuꝰ fuero. Et inq̇t
vlteriꝰ dn̄s. Suſtinete. i. ex/
pectate hic. et vigilate mecum
Subaudi. ſic̄ boni amici cū
amico ſuo facere debent in
mortꝭ neceſſitate. Et receſſit
ſeu auulſus eſt ab eis inquit
Luc. q̄ɀtū iactꝰ eſt lapidis. ſ.
ad pedē mōtꝭ oliueti. Et po/
ſitꝭ genibꝫ. Albertꝰ magnus
vt cū reuerētia orādū eē do/
ceret. ꝓcidit. inq̇t aliꝰ euāge/
liſta. ſubaudi. hūiliter deuo/
te ⁊ reuerēter. ſup terrā in fa
ciē ſuaʒ. ſcʒ benigniſſimā ac
glorioſiſſimā. vt humilitatē
mentꝭ oñderet geſtu corꝑis.
⁊ orabat. ſ. prēʒ ſuū celeſtem
di. vt ſcribit Matth. Pr̄ mi
ſi poſſibile eſt tranſeat a me
calix iſte. ſm Augu. i. fac vt
me n̄ moriēte. mors moriat̄
hō redimat̄. celū aperiatur.
Videte xp̄s ſic̄ verꝰ hō ſm
ꝯſideriū carniſ nolebat mo
ri. ſi fieri poſſꝫ de iuſticia. qꝛ
ſenſualitas horrebat mortē
Sʒ ſm iudiciū rōiſ iuſticiā
pr̄is īplere ſatagebat q̇ vt pa
teret̄ exigebat. Et iō volūtatē
ſuā volūtati pr̄is ſubiecit di/
verūtñ nō ſic̄ ego volo. Hor.
ſcʒ ſm hūanū affectū. ſed ſic̄
tu vis. Et nō mea. ſ. ſēſuali/
tatꝭ mee volūtas. ſʒ tua fiat.
Aug. docet volūtatē hūanā
volūtati diuīe ſubijci. Se/
quit̄ in textu. Et cū ſurrexiſ/
ſet ab orōne. Albertꝰ magnꝰ.
in q̄ genua flexerat vēit grā
ꝯſolatiōis et exhortationis
ad diſcipulos ſuos. et inue/
nit eos dormiētes. Et dicit

Petro. Simon dormis. ſic
Quaſi diceret. Sic imples
qđ promiſeras. Nō potuiſti
vna hora vigilare mecum.
Quaſi di. Qui vna hora nō
potes vigilare mecū. q̇d tūc
p̄ſumis de te ꝙ mori mecuꝫ
ꝓmitt꜎. Nō tantum feruorē
oſtēdis facto quantū verbo
Dicit gloſa interlinearis. qꝛ
pre ceteris erat gloriatꝰ. pre
ceteris etiā erat increpandꝰ
Chriſtus aūt agnoſcens eo
rum omniū fragilitatem. ex
hortatꝰ eſt eos dicens. Vigi
late ꝛ orate. vt nō intretis in
temptationē. i. vt nō ſupere/
mini a temptatiōe de proxi/
mo imminente. vicꝫ ne ꝑ cō/
ſenſum vel opus in peccatū
mortale labemini. ne me ne
getis. ne a me fugiat꜎. vt po/
ſtea factū fuit. Et ideo ſub/
dit cauſam. ſcilꝫ quare debe
rent vigilare et orare dicēs.
Spūs q̇dem ꝓmptus ē. ſcꝫ
ad dicendū ꝙ eſtis parati ꝓ
me mori. caro autē infirma.
ſcꝫ ad ſuſtinendū imminen/
tem temptatōem. Hoc autē
dixit xp̄s ieſus inquit Lyra
quia apl̄i dixerāt ex magno
ſpū prius mortem ſubire q̄̄
ip̄m negare. cuius tamē con

trariuꝫ fecerūt impulſi car
nali timore. Iterū ſcđo abijt
ꝛ orauit dicens. Pater mi ſi
non poteſt h̄ calix trāſire ni
ſi bibam illum. fiat voluntas
tua. Quaſi di. Si nō poteſt
genꝰ humanū aliter redimi
niſi ꝑ mortem meā. nō mea
ſed tua voluntas fiat. Sed
ex hoc poſſet aliquis dubi/
tare et q̄rere an fuerit poſſi/
bilis alius modus liberati/
onis noſtre q̄̄ ꝑ paſſionem
chriſti. Ad quod breuiter re
ſpondendū ꝛ dicendum ſm
ꝙ dicit ſanctus Thomas in
tertia parte ſumme. q. xlvj.
Aliquid poteſt dici poſſibi/
le vel impoſſibile dupliciter
Uno modo ſimpliciter ꝛ ab
ſolute. Alio modo ex ſuppo/
ſitione. Simpliciter igitur
et abſolute loquendo poſſi/
bile fuit deo alio mō hoīem
liberare q̄̄ ꝑ paſſionem xp̄i.
quia nō eſt impoſſibile apđ
deum om̄e verbum. i. factū.
vt dr̄ Luce. j. Sed ex aliqua
ſuppoſitiōe facta fuit impoſ/
ſibile. quia enim impoſſibi/
le eſt dei p̄ſcientiā falli et eiꝰ
voluntatē ſiue diſpoſitōem
caſſari. ſuppoſita p̄ſcientia et
p̄ordinatiōe dei de paſſione

Chriſti. nō erat ſimul poſſi/
bile xp̄m nō pati ⁊ hominē
alio mō q̄ꝫ ꝑ eiꝰ paſſionē libe
rari. Et eſt eadē rō inq̄t tho
mas de omnibꝫ his q̄ ſunt p̄
ſcita ⁊ p̄ordinata a deo. Hec
Thomas. Seq̄r. Et venit
iterꝝ ad diſcipl'os ſuos. ⁊ in/
uenit eos ſcꝫ ſecūdario dor
miētes. p̄ triſticia. Erāt em̄
oculi eorū grauati. ſcꝫ ſom
no p̄ vigiliarꝝ longitudine ⁊
triſticie magnitudine. Et iō
ignorabant q̇d rn̄derent ei.
Et relictis illis iterꝝ abijt. et
orauit tertio eūdē ſermonē.
ſcꝫ quē p̄us dixerat ⁊ oraue
rat. Auguꝰ. et glo. Math. xx
vj. dicit. Orauit tribꝫ vicibꝫ
dn̄s. vt de p̄teritis peccatis
veniā. ⁊ a p̄ſentibꝫ malis tu/
telam. et a futuris periculis
cautelā oremꝰ. ⁊ vt omnem
orōnem ad prēm et filium ⁊
ſpm̄ſanctū dirigamꝰ. Et cū
xp̄us oraret ⁊ anxiaret̄. appa
ruit ei inq̄t Lucas angelus
de celo. Lyra. viſione corpo
rali in ſpecie humana gau/
dens. inq̄t Albertꝰ magnꝰ d̄
reparatione angelice ruine.
Infinitū gaudium fuit eis.
ſcꝫ beatis angelis de pecca
torꝝ reparatōe. ꝯfortās eum

Horra et Hugo. id ē. ad mo
dum ꝯfortantis ſe habens.
ſcꝫ ei aſſiſtendo ꝑ modū ſer/
uientis vel ſeruitutis. vl' for
te verba ꝯſolatoria dicendo
Quod factū fuit vt inq̄t Ly
ra. ad ꝯfirmandū fidem di
ſcipulorꝝ. q̄ xp̄us ih̄s maior
ſit angelis ratōne deitatis.
Per hoc etiam inquit Lyra
oſtendit̄ q̄ in eo erat vera hu
manitas q̄ ꝯfortabat̄ cōtra
triſticiā inſurgentem in par
te ſenſitiua ex apprehenſione
mortis imminētis. Et nota
q̄ Hugo inq̄t ſuper Lucā
Quis xp̄s verus homo eſſꝫ.
nulla tamen egebat ꝯſolatio
ne angelica vel humana. ſed
totum factum eſt ꝓpter nos.
Propter nos em̄ triſtis fu/
it. et ꝓpter noſtram inſtructi
onē ꝯſolatus. vt ꝑ hoc ſcia
mus q̄ tribulatis ꝓ chriſto
non deeſt diuina conſolatio
Hec ille. Vel ſm̄ quoſdam
vt dicit Theophilus. Iſta
angeli ꝯfortatio fuit chriſti
glorificatio. Dicebat em̄ an
gelꝰ glorificās eū. Dn̄e tua ē
v̄tus. tu potes ꝯ mortē ⁊ in
fernū genꝰ humanū libera
re. et ſil'ia. Poſt h̄ dicit ſctūs
Lucas. Et factꝰ in agonia. i.

anxietate ꝛ reluctatione cer
taminis int̄ ſenſualitatem ꝛ
rōez. Senſualitas em̄ time
bat mortē ꝛ volebat nō mo/
ri. Ratio āt volebat mori ꝓ
ſalute generis hūani. Et ſic
ꝓlixiꝰ orabat. Ex q̄ p꞉ inꝗt
Hor. mēt꞉ eiꝰ mirabil' ꝯſtan/
tia. qꝛ in tāta neceſſitate ꝛ an
xietate ꝓlixiꝰ deo vacabat. Et
oñdens ꝑ h̄ vt Ly. dic̄. ꝙ in
maiori neceſſitate mag꞉ d꞉
hō orōni inſiſtere. Sequit̄
in Luca. Et factꝰ ē ſudor eiꝰ
ſc꞉ xp̄i ihū. ſic̄ gutte ſangui/
nis decurrēt꞉ in terrā. Et h̄
ſic elucescat. Cū em̄ dn̄s in
mōte oliueti ꝓlixius oraret.
cor eiꝰ ſctiſſimū inflāmabat̄
et totū corpꝰ ſuū digniſſimū
ac innocentiſſimū ex orādi
feruore ꝛ amore exceſſiuo. et
ardentiſſimo deſiderio. quo
eſtuauit pati ꝛ mori ꝓ nr̄a ſa
lute ꝛ redemptōe. ꝛ ex vehe/
mēti anxietate q̄ꝫ eiꝰ humani
tas habebat erga mortē. at꞉
forti reluctatōe ꝛ certamine
ſenſualitat꞉ ꝛ hūani timoris
mortē maxie horreſcentis. ꝛ
aduerſus mortē certant꞉. vt
aptis poris ſui puriſſimi et
ſctiſſimi corꝑis ſudor feruē
tiſſimꝰ rubicūdꝰ ꝛ ſanguineꝰ
erumpens et effluens vſq꞉
ad terram abundanter gut/
tatimq꞉ largiſſime decurre/
ret. et in tanta abundantia.
inquit Bern̄. ꝙ omnē locu꞉
orationis irrigabat. Et hoc
factum eſt ex ſpeciali dn̄i vo
luntate pro humani gener꞉
ſalute ꝙ eius ſenſualitas ꝑ/
mittebatur pati. illud quod
eſt ſibi ꝓpriu꞉. ita ꝙ diuitas
ex ſpēali xp̄i volūtate eiꝰ paſ/
ſionē nō mitigauit aut impe
diuit. alias em̄ xp̄s nihil pa
ti potuiſſet. Sudauit āt nō
ſimplicem ſudorem. ſ꞉ ſudo
rem mixtum ſanguine. vt di
cunt doctores diuini. quia
xp̄s tam ſubtilis fuit cōple/
xionis. et ſudor tā vehemēs
ꝙ in exitu ꝑ poros tingebat̄
ſanguine. Eundēq꞉ ſangui/
nem dicit Albertꝰ ſuꝑ Lucā
Anguſtia de ip̄is venis ex/
torſerat. ꝛ multe inꝗt fuerūt
gutte. ſubaudi. rubicūde et
ſanguinee. q̄ ꝑ veſtes q̄s ha/
buit ad terram diſtillauerūt
O conſidera hic purum cor
ꝛ fidelis chriſtiane. quanta
q̄ꝫ amara et q̄ꝫ anxia fuit paſ
ſio ꝛ mors tui redemptoris
cuius ſola ymaginatio tātū
naturā immutauit. ꝙ pre ve

hementi anguſtia ſudoꝛē
ſanguineum ſudauit Et idē
ſudoꝛ rubicundus ⁊ ſangui
neus in illa hoꝛa mēbꝛa ſua
tam copioſe ꝑfudit. ꝙ iā nō
diſtillabat. ſed vt p̄miſſuȝ eſt
vſqȝ ad terram abundanter
guttatimqȝ largiſſime decur
rebat. Vñ Bonauentura in
ſuo planctu exclamat. Con/
tremiſce ⁊ ſcinde coꝛ meum
miſerū. ⁊ ſāguineis lacrimis
madeſce. qꝛ ecce creatoꝛ meꝰ
ſanguineo ſudoꝛe ꝓ me per/
fundit̄. nec leui q̇dem. ſȝ de/
currente in terrā. Inſpice ḡ
anxietatē mitiſſimi ihū qua
angebat̄ cum totuȝ coꝛpus
ex om̄i parte ſanguineo ſu/
doꝛe manaret. Ad hūc ſua/
uiſſimi ſudoꝛis balſamum.
egrotis ꝓficuum medicādo
feſtina. ne tardaueris. Vnd
Anſelmus quēlibet fidelem
hoꝛtat̄ dicens. Quid ſtas.
Accurre ⁊ ſuauiſſimas iſtas
guttas lambe. ſubaudi. me/
ditando deuote. Et ſubdit.
Noli tu doꝛmire cum Pe/
tro. ne merearꝭ audire. Sic
non potuiſti vna hoꝛa vigi/
lare mecum. Tunc ſcȝ poſt
tertiam oꝛationem venit. ſcȝ
tertio ad diſcipulos ſuos. ⁊
quaſi compatiendo eis pꝛo/
pter temptationē eis de ꝓxi
mo imminentem dicit illis.
Doꝛmite iam et quieſcite.
Quaſi diceret. Iam modi/
cum poteſtꝭ quieſcere. tamē
pꝛo illo modo q̄ poteritis fa
cite. Cōſiderate h̄ magnam
in xp̄o dn̄o pietatem. q̇ q̄nto
magꝭ appꝛopinq̄uit ad moꝛ
tem. tāto magꝭ oñdit coꝛdis
benignitatē ⁊ dulcedinē. Et
cum paululum quieuiſſent.
poſtea cum ſciebat Iudam
appꝛopinquantem dixit eis.
Sufficit. Albertus. tantuȝ
quieuiſſe. venit hoꝛa. Alber
tus. mee traditionis et vr̄e
diſperſiōis. Ecce filius ho/
minis. Albertus. in natura
quā cōem hȝ cū hoīe. tradet̄
in manꝰ. Albertꝰ. h̄ eſt in po
teſtatē peccatoꝝ q̇ peccabūt
in ip̄m. Surgite. ſcȝ a ſom/
no. eamus. Albertus. obui/
am ꝓditoꝛi. vt oēs ſciant ꝙ
volūtarie me offero paſſiōi.
Ecce appꝛopinquabit q̇ me
tradet. Quaſi di. Nolo me
abſcondere ab eo nec eū fu/
gere ꝗuis bene poſſem. ſed
volo ſibi obuiare vt cogno/
ſcatꝭ me volū tarie capi ⁊ mo
ri. Et adhuc eo loq̄nte. ſcȝ

ſhu cū diſcipulis ſuis. Ecce
Judas ꝓditoꝛ venit in oꝛtū
cū magn̄ mltitudīe armatoꝝ.
cū gladijs ꝛ fuſtibꝫ. laternis
ꝛ facibꝫ accenſis. qꝛ iam nox
erat. vn̄ venerūt cū lumibꝫ vt
viderent meliꝰ ad ligandū et
capiendū ihm̄. Et quedā glo
ſatoꝛ ſuꝑ Joh̄. dicit ad cōpꝛe
henſionē xp̄i ꝛ gentiles ꝛ iu/
dei conuenerūt. Eiſdē comp̄/
hēſoꝛibꝫ dederat iudas tra/
ditoꝛ ſignū dicēs. Quēcūqꝫ
oſculatꝰ fuero ip̄e ē. Albertꝰ.
qꝛ ſciuit ꝙ oſculū pacꝭ ille q̇
venerat pacē facere nulli ne/
garet. tenete eū. ꝛ ducite cū
caute. vicꝫ. ne vobis euadat
Hoc idō faciebat ne ꝓ ihu ca
perēt Jacobū alphei. q̇ erat
valde ſilis xp̄o in facie. ꝓpter
quod dicebatꝭ ſpēalr frater dn̄i
vt Lyra dic̄. Et ātecedebat
eos. ſcilꝫ Judas ꝓditoꝛ. ini/
micos xp̄i mgr̄i ꝛ dn̄i ſui In
q̊ oſtenditꝭ ſua magna mali/
cia. ꝙ mgr̄m ſuū q̇ tot docu/
mēta amoꝛꝭ ꝛ vite ſibi dede/
rat. cuius diſcipulus erat. ꝛ
tot ei bn̄ficia impēderat. ſta/
tim vili ꝓ p̄cio vendebat. ſcꝫ
xxx. argenteis. eodē p̄cio ꝓ q̊
Joſeph vēditꝰ eſt a fratribꝫ
ſuis. vt habetꝭ Gen̄. xxxvij.

In vēditiōe eīm Joſeph p̄fi
gurata fuit vēditio xp̄i. Se
quitꝭ in Johāne. Jhus itaqꝫ
ſciēs oia q̄ ventura erant ſuꝑ
eū. volūtarie ꝓceſſit eis ob/
uiā. ꝛ dixit ad eos. ſ. ad iudā
et ſuos ſibi occurrētes. Quē
queritꝭ. Et rn̄derūt ei. Jhm̄
nazarenū. Dicit eis ihs do/
minꝰ nr̄. Ego ſum. Ecce ſig/
nū volūtarie paſſiōis. qꝛ nō
ſolū eos expectauit. nec ſolū
eis obuiauit. ſed ꝛ ſeip̄m eis
manifeſtauit. quod niſi feciſſet
nec Judas q̇ cū ipſis ſtabat
nec aliq̇s eoꝝ eum agnouiſ/
ſet. Et h̄ factū eſt ꝟtute diui/
na. vt inq̇t Lyra. Hoc etiā
manifeſtiꝰ innuitꝭ ꝑ h̄ qd̄ ſub
ditꝭ. vt ḡ dixit eis. Ego ſum.
abierūt retroꝛſū. ſcꝫ Judas
traditoꝛ ꝛ alij. et ceciderunt.
ſcꝫ reſupini in terram. In q̊
apparet ſcḿ Chryſ. ꝙ non ſo
lū eū compꝛehendere non po
tuerūt nolentē. ſꝫ nec videre
in medio exiſtentē niſi ip̄e cō
cederet. Vult etiā Chryſ. ꝙ
ip̄os ꝑcuſſit acriſi. i. pena ce/
citatꝭ. qua q̇s rem coꝛā ſe po
ſitā apertꝭ oculis videre ne/
q̇t. Et ideo xp̄us dn̄s ꝑ hoc
oſtēdit ſuā magnā diuinā
ꝟtutē ꝛ oīpotentiā ꝙ vnico

ꝓbo hoſtes ſuos ꝓſtrauerit
in terrā. ⁊ ſi mille milia fuiſ/
ſent eū cape non potuiſſent
niſi voluiſſet ⁊ eis licentiam
dediſſet. Hoc etiā fecit dn̄s
ideo vt q̄ntum in ſe eſſet da/
ret Jude et alijs ꝯuerſionis
materiā. viſo ſue potētie mi/
raculo. Poſt h̄ vt dicit Am/
bro. ꝑmiſit eos dn̄s ſurgere
et ſtās immotus in loco ſuo
iterū ſcꝫ interrogando dixit
eis. Quem queritis. Illi au
tem iterū reſponderunt ⁊ di/
xerūt. Jhm nazarenū. Jte/
rato interrogauit eos dn̄s
ſignanter ꝓpter duo. Primo
ꝓpter oſtenſionem ſue potē/
tie. Secundo vt q̄ntum in
ſe erat daret eis materiā cō/
uerſionis et ceſſionis a pec/
cato. Et ſic tandeꝫ poſtq̄ȝ in
malicia ꝑmāſerunt. et ſe re/
cognoſcere nolentibꝫ. copiā
ſe capiendi tribuit. Rn̄dit ⁊
dixit Dixi vobis prius quia
ego ſum. Et ſc̄m Rabanum.
vltio addidit. Si ḡ me q̄ri/
tis ſinite hos abire. Hoc i/
peratiue dixit ⁊ p̄cepit. ſcꝫ vt
ſuos diſcipulos nō caperēt.
Quaſi di. Sic vobis pote/
ſtateꝫ me capiendi indulgeo
vt non habeatis poteſtateꝫ
meos diſcipulos moleſtādi
Sequit̄ in Luca. Tunc Ju
das appropinquauit Jheſu
Borra. ſcꝫ corpore q̄ de lon/
ge erat mēte. vt oſcularetur
eum. Et Jheſus dixit illi.
Matth. Amice ad quid ve
niſti. Quaſi di. O iuda. licet
me tradideris. licet turbam
hanc ad meam ꝑditionē cō/
gregaueris. age adhuc peni
tentiam. et paratus ſum te
recipere ad meam gratiam
et amiciciam. At ille ſcꝫ du/
rus et obſtinatus in ſuo fal
ſo et infideli corde. cōfeſtim
accedens ad Jeſum ſicut lu
pus ad agnuꝫ. ⁊ brachia ſua
aperiens ſalutauit eū dicēs
Aue rabbi. Et oſculatus ē
eum. Chryſoſtomꝰ in omel.
Labia domini oſculabatur
Jn quo apparet vt Lyra di
cit. maxima Chriſti manſue
tudo. qui non negauit oſcu/
lum ſuo proditori. O q̄ȝ fal/
ſa amplexatio. q̄ȝ falſa oſcu/
latio. et q̄ȝ falſa ſalutatio hec
fuit. Amplexatus eſt eū quē
volebat relinquere. Oſcula/
tus eſt eum quē volebat tra/
dere. ſalutauit eum queꝫ vo
lebat occidere. id eſt. in mor
tem dare. Manſuetiſſimus

autem dominus tante fuit
humilitatis. ꝙ neqꝫ ruſtici/
tatem ſibi dixit. neqꝫ iniuriā
ei fecit. ſed cum magna beni
gnitate eum recepit dicens.
Amice ad quid veniſti. Hoꝛ
ra. Nō ꝙ dominus ignoꝛa/
ret. ſed vt ad conſideranduʒ
finē euentus induceret. Do
minus autem videns con/
ſummatā eius maliciam et
peccatū eius manifeſtū. ter
ruit eum immanitate crimi
nis. Et dixit illi vt inq̇t Lu
cas. Juda. oſculo. i. oſculi ſi
gno filium hominis tradis.
id eſt. in ſigno charitatis fa/
cis ꝓditiōem et homicidiuʒ
dando me in moꝛtē. Et dic̄
Matth. Tunc acceſſerunt
et manus iniecerūt i Jeſum
ꝛ tenuerunt eum. Poſt oſcu
lum ꝛ quando xp̄s permiſit
et capi voluit. tunc peccato/
res et hoſtes Chꝛiſti acceſſe
runt ſicut lupi ad agnū. non
vnus. ſed vnanimiter ſimul
impetuoſe et terribiliter. Et
manus ſacrilegas iniecerūt
in eum. omnium ſaluatoꝛeʒ
ꝛ liberatoꝛem indebite et ir
reuerēter. ꝛ tenuerāt eū capti
uū iniuſte et foꝛtit. nō ſm̄ di/
uinitatem ſed humanitatem
quia ſic fieri elegit. Mod⁹
dꝛ Joh. xviij. Cohoꝛs ergo.
id eſt. turba vł mł̄titudo mi
litum in vna ſocietate cōſti/
tuta. et tribunus. id eſt. capi
taneus eoꝝ vel ſuperioꝛ qui
ipſis p̄erat. illi erant gētiles
et miniſtri iudeoꝝ. iſti erant
iudei cōp̄hēderūt Jeſuʒ.
ſubaudi. quaſi maleficum ꝛ
moꝛte dignum. Qui tamen
nūqꝫ fecerat malum. et liga/
uerunt eum. Tales em̄ dig
ni moꝛte p̄ſentabant iudici/
bus ligati. vt dicit glo. Sʒ
nunquid molliter innocen/
tiſſimum et piiſſimū domi/
num impiiſſimoꝛū miniſtri
ligauerunt. Credendum eſt
ꝙ nō. ſed duriſſime tanqꝫ la/
tronis peſſimi manus et ni
mis expoſi. qꝫuis ipē in nullo
obſiſteret. nec in aliquo ob/
loqueretur. ſʒ tāqꝫ agn⁹ man
ſuet⁹ duci ſe ꝑmitteret. Itē
quia ſciebant miſtri quanto
turpius ꝛ quā durius Chꝛi
ſtum tractarent tanto plus
ſuis dominis placerent Itē
dꝛ ꝙ impoſuerunt catenam
collo ſuo et ligauerūt ſtriſſi
mas manus ſuas. vt Bern̄.
inquit in ꝯtēplatōib⁹. ſubau
di duriſſime. Itē foꝛtiter li/

gauerũt eũ. ne eis euadere ꝛ
aufugere poſſꝫ. qꝛ in ħ fuerũt
moniti a Juda dicente eis.
tenete eũ ꝛ ducite caute. Al/
bert⁹. ne de manibꝫ vr̃is arte
nigromantica elabaẽ Uidẽ
tibus aũt diſcipulis ꝙ xp̃s
capt⁹ erat nõ fugerũt. ſed ve/
nerũt ad adiuuandũ eũ di.
vt Lucas ſcribit. Dñe ſi ꝑ/
cutim⁹. Hoꝛra. i. ſi ꝑmittſ vt
ꝑcutiam⁹. in gladio. Et ante
q̃ȝ xp̃s reſponſum daret di/
ſcipulis Petr⁹ q̇ erat ardẽti
oꝛ ceteris euaginato gladio
amputauit ſeruo Cayphe q̇
vocabaẽ Malch⁹ auriculaȝ
dexterã. Uolebat autem eũ
plus leſiſſe. ſi foꝛte non ceſ/
ſiſſet cũ capite. Tũc ait ih̃s
Petro. vt Joh̃. dicit. Calicẽ
quẽ dedit mihi pr̃. non bibã
illũ. Quaſi di. ſm̃ Ly. paſſio
neȝ quã oꝛdinauit pr̃ celeſtſ
ad ſalutẽ humani generſ de
beo patienter tolerare Mit
te gladiũ tuũ in vaginaȝ. Et
ſubdit dñs vt Matth̃. ſcri/
bit. Om̃es eĩm q̇ acceperint
gladiũ. i. temere. indebite. et
ꝓpꝛia auctoꝛitate ꝯ primum
extraxerint. gladio ꝑibũt. i. i/
cidẽt in gladiũ eterne male/
dictionis. An putas qꝛ non
poſſum rogare prẽm meũ et
exhibebit mihi mõ plus q̃ȝ
xij. legiones angeloꝝ Legio
vna ꝯtinet ſex milia. ſex cen
tos. ſexaginta ſex. Aduertẽ/
dũ tñ vt inq̇t Ly. ꝙ xp̃s nõ
dicit ħ. ꝓpt̃ ħ ꝙ indigeret au
xilio angeloꝝ. ſꝫ magſ econ/
uerſo ip̄i indigent ſuo auxi/
lio. ſꝫ vt oñdat ꝙ mlt̃ſ ꝛ plu/
ribꝫ modis poterat euadere
Jõ ip̄e ſubiũxit di. Qũo ĝ i/
plebunẽ ſcp̄ture di. quia ſic
opoꝛtet fieri. Et ſubdit ſm̃
Luc̃. Sinite vſq; huc. q̃i di.
ſm̃ Ly. Nõ moueat vos q̇d
eſt futuꝝ. qꝛ ꝑmittendi ſunt
vt me ꝯp̄hendãt ꝛ impleanẽ
ea q̃ de me ſcp̄ta ſũt. Et cum
tetigiſſet. inq̇t Lu. auriculã
ei⁹ ſanauit eũ. ſubaudi. in p̄/
ſentia oĩm. qꝛ nob̃ in exẽplũ
noluit aliquẽ ꝓpt̃ ſe ledi. vt et
nos ſm̃ apl̃m nõ malum ꝓ
malo. ſed bonũ ꝓ malo red/
damus. Ibi etiã notanduꝫ
ꝙ q̇dã deuotus dñice paſſi
onis cõtemplatoꝛ ſcribit et
allegat Berñ. hoc dicere. ꝙ
ſtrauerunt Jeſum duriſſi/
me ſuꝑ terram. ſic ip̄e ꝓſtra/
uerat eos. et appodiauerunt
ſuper pectus eius ꝛ ſpuerũt
in faciem eius. et duriſſime

ſtrinxerũt collũ eiꝰ. ⁊ ligaue/
rũt manꝰ eius ad inuicē. Et
ſm ipm .ſ. Bern̄. tantum euꝫ
anxiauerũt ꝙ ex ſudore ſan/
guineo qui adhuc ex nimia
anxietate mortꝭ defluebat ꝑ
totā faciē eius ⁊ os ſuũ . ⁊ ex
ſputis iudeoꝝ q̇bꝫ illicꝰ fuit
in genis. ac etiā ex colli eius
ꝯſtrictione om̄ino ſuffocatꝰ
fuiſſet niſi diuina ꝟtus eum
ad vlteriora ꝓ nob̄ toleran/
da reſeruaſſet. In illa hora
dixit dñs ſcꝫ māſuete ⁊ pie.
turbis .i. armatꝭ. cũ circũſtā/
tibꝫ. Tāq̄ꝫ ad latronē exiſtis
cum gladijs et fuſtibꝫ et lig/
nis comp̄hendere me . cũ tñ
quotidie apd̄ vos eram . do
cens in templo ⁊ non me te/
nuiſtis. Quaſi dicat. tũc no/
lebā. ſed nec nunc poſſetꝭ me
capere niſi ꝑmitterem ⁊ ſpō/
te vr̄is manibꝫ me ſubijcerē
Et ſubdit xp̄s dñs. vt Lu/
cas ſcribit. Sed hec eſt ho/
ra veſtra. Lyra. id eſt. vobis
cōceſſa ad me comp̄henden
dum et poteſtatis tenebraꝝ.
Alberus . Hoc eſt. p̄ncipis
tenebraꝝ. Lyra. quia diabo
lus tenebraꝝ princeps eos
ad hoc incitabat. Et dicunt
Matheus ⁊ Marcꝰ. Hoc

autem totum factũ eſt vt im
plerentur ſcripture ꝓpheta/
rum. Lyra. quia ſcriptũ erat
de eo ꝙ tractaretꝛ ſicut male
factor et latro. Chryſ. Qui
quando tentus eſt dominꝰ
ꝑmanſerũt. quando autem
locutus ē hec ad turbas. fu/
gerunt. Unde duo euange/
liſte Matheus ⁊ Marcus
ſcribunt di. Tũc Horra. ſcꝫ
ī neceſſitate maiori. diſcipu/
li om̄es relicto eo. id eſt. xp̄o
magiſtro ſuo. Horra. inter
manus hoſtilis populi. fu/
gerunt. Lyra. timore perter
riti. Beda. Impletus eſt ſer
mo domini quo dixerat. ꝙ
omnes diſcipuli ſcandaliza
rentur in illo. in iſta nocte.
Hoc erat ſpecialis dolor et
pena Chriſto. De illo enim
inter omnes dolores ſpecia
liter cōqueritur. vt Iob de/
cimonono. in perſona eius
dicitur. Fratres mei elon/
gauerunt a me. et noti mei
quaſi alieni receſſerunt a me
Nam omnes corporaliter ⁊
ſpiritualiter fugerunt ab eo
et ceciderunt de fide. preter
Mariam matrem eius me/
ſtiſſimā. quia fides ſemꝑ in
corde eius ꝟgineo ardebat

nūq̄ꝫ extincta. Et in hꝰ ſignū
atqꝫ memoꝛiā in matutinis
oēs cādele iſtꝭ tribꝫ diebꝫ ex
tinguūt. dēpta vna. Sic ha
bemꝰ q̄liter xp̄us dn̄s ꝑ nob
tentus et captꝰ eſt. Et ſic ptꝫ
ꝑmum ꝑncipale.

QUantum ad ſecundū iam au
diemꝰ q̄lit dn̄s du
ctus fuit de vno iudice ad
aliū. Erāt em̄ duo magni vi
ri in ꝑplo q̄ regebāt ꝑplm al/
ternatim. vnꝰ vno anno. aliꝰ
alio anno. ſcꝫ Annas ⁊ Cay
phas. Annas erat ātiquioꝛ
et erat ſocer Caype. Cay/
phas āt regebat ꝑplm quan
do xp̄s captꝰ fuit Sed quia
Annas erat antiquioꝛ ⁊ ma
gnus dn̄s. ideo q̄ ceperant
xp̄m duxerūt eum ꝑmo ad
domū Anne. ⁊ ꝓpter honoꝛē
⁊ ꝓpter leticiā. Et ibi inq̄t Al
bertus magnꝰ. de accuſatio
nibꝫ ſuis tractare inceperūt
Eſt etiam alia ratio. qꝛ xp̄s
Jeſus coꝛam iudicibꝫ pluri
bus ꝯdemnatus. videretur
magis dignus moꝛte. Se/
quit in Math. Adoleſcens
autem quidam ſequebat eū

amictꝰ ſindone. i. veſte linea
ſuꝑ nudo ſcꝫ coꝛpe. qꝛ nō ha
bebat aliā veſtem. Lyra dic.
Quia iſte nō nomiat h. ideo
dicunt aliq̄ ꝙ fuit Jacobus
frater dn̄i. Alij ꝙ fuit Johā
nes euāgeliſta q̄ iunioꝛ erat
inter apl'os. Alij autē dicūt
ꝙ fuit quidā iuuenis de do
mo illa in qua comederant
paſca. Hec Nicolaꝰ d Lyra.
Et tenuerunt eum. At ille
relicta ſyndone. nudus pꝛo
fugit ab eis. Cum autē xp̄s
adduceretur ad domū An/
ne. Tunc ſequebat eū Sy/
mon Petrus. inq̄t Johan/
nes. a longe. ⁊ alius diſcipu
lus. i. Johānes. ſm Augu/
ſtinum. ita ꝙ iudei non vide
bant eos. quia tenebꝛe erat.
Uidentes aūt ꝙ ih̄s intro/
ductꝰ eſſet in domū Anne. i/
troiuit ipē Johannes cum
alijs in atriū. Petrus autē
ſtabat ad hoſtiū foꝛas. Exi/
uit ḡ Johannes ⁊ ꝑ ancillā
hoſtiariā Petro ingreſſuꝫ i/
petrauit. Ancilla vero intui/
ta Petrum dixit ei. Nūquid
⁊ tu ex diſcipulis es homis
iſtius. Tūc negauit ꝑmo. ſcꝫ
ſimpliciter ex timoꝛe ſubito
dicēs. Non ſum mulier. nō

Noui illū. nec ſcio q̄d dicis. Albert⁹ magn⁹. h̄ eſt. neſcio eū de q̄ dic̄s. Et tūc ſcʒ poſt p̄mam negatiōeʒ gallus ſm̄ Mar. p̄mo cātauit. Dicitq̄ Johānes. Stabāt ḡ ſerui ꝛ miniſtri. ſcʒ illi. dicit q̄dā gloſator ſup Joh̄. q̄ ꝯp̄hēderāt ꝛ ligauerāt xp̄m ad prunas ꝛ calefaciebant ſe. quia frig⁹ erat. Et petr⁹ ſtabat int̄ eos q̄ſi vn⁹ ex illis ꝛ calefaciebat ſe etiā. qꝛ charitas xp̄i refriguerat i corde ei⁹. Et ſm̄ Bedam interim aūt ꝙ Petr⁹ ſe calefaciebat Annas interrogauit xp̄m dn̄m de duobus vicʒ de diſcipul̄ et doctrina eius. De p̄ma q̄ſtiōe nil boni dicere potuit. Rō. qꝛ vn⁹ tradidit eum. alius negauit eum. ceteri ꝟo oēs fugerunt ab eo. Deditq̄ nob in h̄ exēplū. vt malū de alijs nō debem⁹ dicere. nec eis detrahere. nec peccatū ſeu defectuʒ alteri⁹ ꝓpalare. Sʒ qn̄ ſc̄do q̄ſiuit. ſ. de doctrina ei⁹. Rn̄dit ei. oñdens ꝙ nō erat mala ſeu ſuſpecta. ſʒ ſana et rectā di. Ego palam locut⁹ ſū mūdo. ꝛ ſemꝑ docui in ſynagoga. i. in ꝯgregatōe ꝛ tēplo q̄ oēs iudei ꝯueniūt. ꝛ in occulto locut⁹ ſuʒ nihil. Quid me iterrogas. ſcʒ cui nō credis. iterroga eos q̄ audiert̄. Ecce hi ſciunt q̄d dixerim ꝛ locutus fuerim. Et cuʒ hec dixiſſet. aſſiſtens vnus miniſtroꝝ Anne. dedit ei alapaʒ id eſt. vnā magnā plagaʒ. in maxillā. que hodie videt̄ in veronica Rome. quā Chriſt⁹ impſſit iſti mulieri emorroiſſe qn̄ iuit ad morteʒ. Et dixit ei. Sic rn̄des pōtifici. Quaſi di. Miſer ꝛ vilis hō. qūo es tu auſus ita rn̄dere dn̄o tuo. tu debes ei rn̄dere cū magna reuerētia. Chriſt⁹ āt patiēter tollēs cū magna manſuetudine ꝛ humilitate ꝛ tranq̄llo aīo. rn̄dit ꝛ dixit ad eum. Si male. i. ſi ꝯ veritatē locut⁹ ſum. Iſte em̄ male loquit̄ q̄ ꝯ ꝟitateʒ loq̄t̄. teſtimonium ꝑhibe de malo. Si autē bene. cur me cedis Quaſi dicat. impunit⁹ debʒ eſſe q̄ bn̄ loq̄t̄. Ecce nō ſolū patienter tulit. ſed eū etiam docuit caritatiue ꝛ inſtruxit Videte q̄ꝫ mag̃ iniuria iſta fuit ꝙ vn⁹ turpiſſim⁹ ſeruus in publico coram omnibus ſine cauſa percuſſit in maxillam illum qui eſt dominus

omniū creaturaruꝫ. Iſtum
articlm̄ ſpeciali etiā deuotōe
⁊ ꝯpaſſiōe recogitare debem⁹
Seq̄r. Annas aūt qꝛ nō re
gebat ꝑplm̄ illo anno. iō no/
luit ſe intromittere de xp̄o. ſed
miſit illū ligatū q̄ſi malefa/
ctoreꝫ ⁊ reū ad Cayphā qui
tūc regebat ꝑplm̄. ⁊ in domo
eius iam ꝯuenerant maio/
res iudeoꝝ. ſcꝫ ad examinā/
dum ⁊ videndum chriſtum.
vt Lyra dicit. Et Theophi
lus ait. Suſpicātes hūc cū
aſtutior eſſet excogitare poſ
ſe aliq̄d aduerſum Ihm̄ di
gnū morte. Hec ſc̄do p̄ſenta/
tio maior et grauior fuit q̄ꝫ
prima ad Annam. quia iſte
actu erat pōtifex anni illius
et plus malicioſus. ac valde
aſtutus. atqꝫ plures ⁊ maio
res ibi iniurie fuerūt ſibi il/
late. vt poſtea patebit. Et iō
talia multiplicata maiorem
inferebāt leſionem Quilibꝫ
eīm ad cōplacendū pontifici
illuſionem nouā excogitare
attētauit. Et ſic tāq̄ꝫ lupi vo
races ad agnū in ſaluatoreꝫ
irruerūt. Seq̄r ſc̄m Math.
Mar. et Lu. Petr⁹ āt ſeque
batur eū. ſ. xp̄um captiuatū et
ductū de domo Anne ad do

mū Cayphe. a longe. vt ſcꝫ
adhuc videret finē. vtꝫ ſi di
mitteretur ſeu ad mortē ꝯdē/
naretur. Et ingreſſus intro. i.
in atriā Cayphe. volens ſe
iterū calefacere. vn̄ di. Mat/
the. ⁊ Ioh. Erat āt Simon
petr⁹ foris in atrio ſtans et
calefaciēs ſe. Et ſc̄m q̄ habe
tur ex euāgeliſtis. qꝛ vnus in
terdū ſcribit ⁊ ſupplet quod
alius non ſcribit et omittit.
Quē cū vidiſſet iterū alia an
cilla. cepit dicere circūſtanti
bus. Albertus. miniſtris. hic
ex illis eſt. et erat cum Iheſu
nazareno. Acceſſerunt qui
ſtabant. Horra. ad interro/
gandū et dixerūt petro. Nū
quid ⁊ tu ex diſcipulis eius
es. Uere ⁊ tu ex illis es. Nā
et loq̄la tua manifeſtū te fa/
cit q̄ ſis galileus Tūc petr⁹
plus ſe timuit q̄ꝫ p̄mo. et ne/
gauit ſecundario cum iura/
mento q̄ non erat diſcipul⁹
chriſti. nec cognoſcebat euꝫ.
Et poſt puſillum interuallo
facto q̄ſi hore vnius qui aſta
bant. ſcꝫ circa ignem. dixe/
runt Petro. Uere tu ex illis
es. et loquela tua manifeſtū
te facit. Maximeqꝫ vnus
ex ſeruis Cayphe vrgebat

eū.ſ.ꝟbis ⁊ teſtimonio vt di
cit Joh.cognatꝰ eiꝰ.ſ.malchꝰ
cui Petrꝰ abſcidit auriculā.
qꝛ ait. Uere et h̄ cū illo erat.
Et dicebat ſe eum vidiſſe in
orto cū Jeſu. Tūc Petrus
iterū tertio.ſ.negauit. Et dic̄
Mar. ꝙ cepit anathemati-
zare.i.cū maledictōe iurare
vel maledicere ſibiipſi.vt ly-
ra dicit. quia nō noui hoīez
iſtū quē dicitꝭ. Et ſtatim cō-
tinuo adhuc illo loquēte ne
gando. gallus cātauit. Ly-
ra.ſcꝫ ſecūda vice.qꝛ poſt p̄-
mā negatōem ſemel cātauit
gallus.vt habet̄ Mar.xiiij.
ſed Petrꝰ p̄ timore ꝑturbatꝰ
nō ꝑcepit.i.nō aduertit. Se
cundū ꝟo galli cantuꝫ.inq̄t
Borra.aduertit.et rediit ad
cor ſuū. Et ideo p̄mū cantū
alij tacēt. vltimū ꝟo oēs ſcꝫ
euāgeliſte dicūt. Dicit etiaꝫ
q̄dā gloſator ſuꝑ Johannē.
Scdm narratiōem Johis
videt̄ ꝙ p̄ma negatio fuerit
ī domo ſiue curia Anne.ſe-
cūda ⁊ tertia in domo Cay-
phe. Et in h̄ etiā concordat
Albertus magnꝰ ſuꝑ Lucā.
Et Cryſ. dicit. Anteꝙ̄.ſ.ſe-
cūdo gallus cātaret ad Cay
pham ducit̄. Seq̄t̄. Tunc
dn̄s xp̄us ꝯuerſus reſpexit
Petrū. Quia dicit q̄daꝫ do
ctor ꝙ tali loco forte erat ꝙ
poterat eū videre. Sed ſm
Aug.et Ambro.dn̄s reſpe-
xit eū oculo miſericordie et
nō corꝑali.ex q̄ reſpectu illu
minatꝰ.recordatꝰ eſt ꝟbi q̄d
dixerat ei xp̄s. Anteꝙ̄ gallꝰ
⁊c̄. Et egreſſus foras fleuit
amare. Fleuitq̄ ita fortiter
intime et amare ꝙ culpa et
pēa fuerat ſibi r̄miſſa. Stā-
te autem xp̄o ita ligato ante
Caypham.maiores iudeoruꝫ
et omne ꝯſiliū.i.cōgregatio
iudeoꝝ.querebāt falſum te-
ſtimoniū ꝯtra eum. vt ipſuꝫ
morti traderent. Et nō inue
nerunt.ſ.quod falſum et in-
iuſtuꝫ erat in eo. Nouiſſime
auteꝫ venerunt duo falſi te-
ſtes. Et dixerunt. Hic dixit.
Poſſum deſtruere templuꝫ
dei ⁊ poſt triduum reedifica
re illud. Ipi ſolum intellige
bant ꝟba xp̄i de templo ſuo
lapideo. Chriſtꝰ ꝟo dixerat
de templo corꝑis ſui.id eſt.
de morte et reſurrectiōe ſua
Johannis.ij. Soluite.id ē
ſoluetis templū hoc.i.corpꝰ
meū.et in tribꝫ diebꝫ excita-
bo illud.i.de morte ad vitaꝫ

reſuſcitabo illud Poſtq̄ȝ illi
falſi teſtes ſuū faluum teſti/
moniū ꝓpoſuiſſent.tunc ṗn/
ceps iudeoꝝ Cayphas exi/
patiētia ſurgēs ait ad Jhm
Nihil rn̄des ad ea q̄ iſti ad/
uerſū te teſtificanť. Jhs āt
tacebat.ſic̄ agnꝰ innocuus ⁊
māſuetꝰ.qꝛ ſibi obiecta erāt
falſa ⁊ rn̄ſione indigna .⁊ cū
h̄ ſciebat q̇cq̇d rn̄diſſꝫ inuti
le fuiſſet qꝛ ſibi nō credidiſ/
ſent ſꝫ potiꝰ calūniati fuiſſēt.
Ambro. Accuſať dn̄s et ta/
cet.qꝛ defēſione nō indiget.
ambiūt defendi q̇ timēt vin
ci. Vidēs igiť Cayphas q̄ꝛ
xp̄s nō rn̄deret.turbatus ē.
et volēs eū capꝫ in ſermone
iteꝝ interrogauit eū adiurā/
do dicēs. Adiuro te ꝑ deuꝫ
viuū vt dicas nobis ſi tu es
xp̄s filiꝰ dei bn̄dicti. Et in h̄
peccauit grauiter.qꝛ qn̄ infe
rioꝛ incitat ſuꝑioꝛeꝫ ad dicē
dū ꝟitatē ſine cā. peccat.ſic
fuit in ꝓpoſito. Xp̄s tn̄ ꝓpter
reuerentiaꝫ diuini noīs ſibi
rn̄dit.dando nob̄ in h̄ exem
plū vt ſꝑ habeamꝰ in reuerē
tia nomē dei dicēs. Tu di/
xiſti.ſupple ꝟitatē q̄ꝛ ego ſum
q̄d patꝫ ex ſeq̄ntibꝫ.oſtēdēs
ſe eſſe futurū iudicē licꝫ mō

iudicareť iniuſte. Vn̄ dixit.
Verūtamen dico vob̄.amo/
do.i.in futuro.ſ.in die nouiſ
ſimo.videbitis filiū homīs
ſedentē a dextrꝭ ꝟtutꝭ dei. A
dextris.gloſa.i.in potioꝛibꝫ
bonis pꝛis ƒm hūanitatem
ꝟtutꝭ.i.eq̄litatꝭ.dei.ƒm diui/
nitatē. Et veniētē in nubibꝫ
celi.i.aeris.qꝛ in aere apꝑare
bit iudicādo.q.d. licꝫ modo
ignominioſe tractetꝭ ⁊ q̄i pu
rū hoīeꝫ ⁊ impiū ꝯdemnetꝭ.
tn̄ i extremo iudicio videbi/
tis me iudicē veſtꝝ ⁊ omniū
hoim Tūc imponūt chꝛiſto
turpiſſimū peccatuꝫ .ſ.blaſ/
phemiā. Vn̄ ṗnceps iudeo/
rum Cayphas ſcidit veſti/
menta ſua. Iſte eīm vt dicit
Rabanꝰ erat mos antiq̇tus
iudeoꝛū.qn̄ aliq̇d blaſphe/
mie audierūt ſciderūt veſti/
mēta ſua i ſignū triſticie. Ex
clamauit dicēs. Blaſphema
uit.quid adhuc egemus te/
ſtibꝫ. Ecce nūc audiſtis blaſ
phemiam ex oꝛe eius. Quid
vobis videť.q.d.conuictus
eſt ꝓpꝛio verbo. Vn̄ Lu. xxij
additur. Ipſi eīm audiuimꝰ
de oꝛe eius. Et ideo rn̄den
tes oēs dixerť. Reus ē moꝛ
tis. Poſt hmōi clamoꝛē tur/

ꝑ

piſſime eũ tractauerẽt. Et h̄
ſpēal'r in q̇nqꝫ ſic̄ pꝫ ex euan
geliſtis. Primo faciē ei⁹ ſpe/
cioſiſſimā ⁊ iocūdiſſimā. de/
ſiderabilē angel'. venerabilē
ſctis. q̄ ⁊ oēs celos adiplet le
ticia. ſuis ſputꝫ imūdis ꝺtur
pādo. dicēte euāgeliſta ꝙ ex
puerẽt i faciē ei⁹. Et Mar. di
cit ꝙ ꝯſpuerẽt tāq̄ꝫ n̄ vn⁹ ſol⁹.
ſꝫ pl'es ſil' ſpuerẽt in faciē xp̄i
q̄ſi eſſꝫ abiect⁹ et maledict⁹ a
deo ⁊ dign⁹ morte. Secūdo
collū ei⁹ btiſſimū collaphis
cedēdo. i. plagꝫ ſup collū. tā/
q̄ꝫ eſſꝫ ſtult⁹ fatu⁹ ⁊ ꝯtēptibil'
pſona. Vn̄ dic̄ Be. Qui xp̄s
tūc ceſus ē plagꝫ iudeoꝝ. ce/
dit̄ nūc falſoꝝ xp̄ianoꝝ blaſ
phemijs. Tertio faciē eius
ſctiſſimā palmādo. i. extēſis
maib⁹ pcutiēdo. ⁊ alapas ḡ/
ues dādo. Ex q̄ pcuſſiōe bō
pl⁹ q̄ꝫ de pcuſſiōe i collo affli
git̄. In facie em̄ ſūt oēs ſen/
ſus. ⁊ ſunt ibi mēbra tenera
facile leſibilia vn̄ v̾iſimile ē
ꝙ ex tali pcuſſiōe fluxerit ſi/
bi ſanguis p os ⁊ nares ei⁹.
q̄uis euāgeliſte nō ſcribant
Quarto ocl'os ſuos venera
biles ⁊ faciē ei⁹ ſctiſſimā ve/
lādo. ad h̄ ꝙ nō poſſꝫ videri.
Fert̄ em̄ bn̄dicta facies do

mini nr̄i ih̄u xp̄i tam plena
fuiſſe grāꝝ ꝙ ipſiſſimi iudei
ſibi eā velauerẽt. ipaꝫ vt inſpi/
cere nō poſſent. ⁊ per ꝯn̄s in
nullo ſibi pceret̄. Et h̄ dicit
Albert⁹ magn⁹. erat incōue/
niēs valde velari ſpecioſum
p̄ filijs hoim. in queꝫ angeli
deſiderāt pſpicere. Quinto
etiā. ſ. v̾itatē diuiaꝫ ⁊ ſapiam
et̄nā ſubſannādo. qꝛ cū ocu/
los ⁊ faciē ei⁹ gl'ioſiſſimā ve/
laſſent pcutiebāt eū i capite
ac petēdo deriſorie dicebāt.
ꝓphetiza nob̄ xp̄e q̇s ē q̇ te p
cuſſit. q. d. ſm̄ Lyrā. tu es fal
ſus ꝓph̄a. Sed vbi ⁊ qūo p/
cuſſerẽt eū. de h̄ euāgeliſte di
uerſimode ſcribūt. Nā mat/
the⁹ dic̄. ꝙ tūc collaphis euꝫ
cedebāt. Alij āt palmas i fa
ciē dederẽt. ſm̄ Mar. v̾o col/
laphis ⁊ alapis eū tunc cecī
derẽt. ſm̄ v̾o Lu. pcutiebāt fa
ciē ei⁹ Et ḡ p̄t dici ꝙ cū velaſ
ſent eū q̇libꝫ pcuſſit ipm vbi
ipe volebat. alij ad collū. alij
ad maxillas. alij i faciē ⁊ per
cutiēdo iterrogauerẽt eū di.
Prophetiza nob̄ xp̄e. Alber
tus magn⁹. qꝛ ꝓph̄a vocaris
a turbis ⁊ occultoꝝ ꝯſcius.
Dic ḡ q̇s eſt q̇ te pcuſſit. Et
ſic dn̄s ꝓph̄aꝝ vt pſeudo p/

pheta illuſus eſt. Et multa
alia ꝯuiciabanꝶ ei. Qualr̄ aūt
h̄ eſſꝫ euāgeliſte nō ſcribunt
Sꝫ ſicꝰ in q̄buſdā repiꝶ libꝛiſ
ꝛ pie credendū ē. ꝙ in domo
Cayphe eū ad terrā ꝓijcie/
bant ꝛ ꝑ eū ꝛ ꝑ corpꝰ eiꝰ ſalta
bāt. Alij fortitudinem bra/
chioꝝ i eo examīabāt. vt dic̄
q̄dā gloſa. Alij forſitan lutū
ſuꝑ euꝫ iactabāt. Alij manu
reuerſa dulciſſimum ꝛ melli
fluū os ipiꝰ ꝑcutiebāt. Alij ꝑ
venerabiles capillos ipſuꝫ
trahebāt. vt Ber. ait i ꝯtem
platōibꝫ Alij genas eiꝰ tener
rimas ſuis vnguibꝫ lacera/
bāt Alij ſctiſſimā barbā ipiꝰ
vellebāt. vn̄ illō Jſa. Corpꝰ
meū dedi ꝑcu. ꝛ ge. me. vellē.
Quidā exponūt ō laceratōe
maxillaꝝ fctā vnguibꝫ ipioꝝ
iudeoꝝ. q̄dā ṽo de extractōe
barbe dn̄i. Nō ſiue vtrūq̧
veꝝ ſit ſiue alteꝝ. nō tm̄ ſine
effuſiōe ſanguis factum. Et
Ber. dic̄ in ꝯtēplatōibꝫ. Cū
em̄ crudeliſſimi eſſent ꝛ ſine
miſcōia oīa mala et vituꝑia
q̄ poterāt faciebāt ei. Alij ex
ſua mala volūtate. alij vt pla
cerēt maioribꝫ. q̄ erāt imaniſ
ſimi. Hec Ber. Nō ꝑpēde
ꝛ ꝯſidera fidelis xp̄iane q̄t ꝛ
q̄nta incōmoda. oppꝛobꝛia.
ſuꝑplicia ꝓ te paſſus eſt hac
nocte xp̄us dn̄s noſter. tota
nocte modicū ſecū q̄euerūt.
et recordare qꝛ pctā tua fue/
rūt cauſa ſue acerrime paſſi
onis. caueaſq̧ tibi a peccatiſ
qꝛ ſunt ꝯ deū. Hieroꝰ. dicit
ꝙ paſſio xp̄i quā nocte ſuſti/
nuit. nūq̧ erit manifeſta ni/
ſi in die iudicij. Hec aūt oīa
ſcꝫ q̄ dn̄s paſſus eſt ī domo
Cayphe. vt inq̄t Albertꝰ ma
gnus. dn̄s maieſtatis ſuſti/
nuit. vt nobis formaꝫ daret
humilitatiſ ꝛ patientie. ꝛ nos
ſue charitati obligaret. Sic
habetis q̄liter paſſio chꝛiſti
fuit ꝑ iudeos inchoata. De
cetero ṽo audietis q̄liꝶ ꝑ gē
tiles fuit ꝯſummata. Seq̄ꝶ
Poſtq̧ auteꝫ domino a me
dia nocte vſq̧ mane ſcilꝫ ad
horam p̄mam illuſiſſent. et
afflicto eo iſta nocte vigilijs
verberibus et ſputis atq̧ il/
luſionibꝫ. Mane facto ſcilꝫ
hora p̄ma ortus ſolis. ꝯſiliū
inierunt omnes p̄ncipes ſa/
cerdotum. ſcilicet iudeoꝛuꝫ.
ꝛ ſeniores populi aduerſus
Jeſum. vt eum morti trade
rēt. Horra. qui ſcꝫ dat vitam
mūdo. Nam tota nocte oc/

cupati fuerũt in xp̃i illuſiõe
ideo mane cogitant de ipſi⁹
morte. putantes p̱ mortẽ ex/
tinguere ei⁹ doctrinã. vt dic̃
Origenes. Rabban⁹. Vide
q̃ꝫ ſoliciti ſunt in malo. tota
nocte vigilauerẽt vt facerent
homicidiũ. ⁊ vinctum addu
xerũt ipm̃ d̾ domo Caypbe
in p̃toriũ ⁊ tradiderẽt eũ pon
cio pylato p̃ſidi. ſ. romanoꝝ
ad interficiendũ. Leo papa
Offerebãt Pylato durꝫ ne/
xibꝰ vinctũ. colaphis et ala/
pis freq̃ntibꝰ ceſum. ſputis
oblituꝫ. clamoribꝰ p̃dãnatũ
vt Pylat⁹ nõ auderet eũ ab/
ſoluere. Et Berñ. in ꝯtẽpla/
tionibꝰ. Duxerẽt eũ ad Pyla
tũ. manibꝰ poſt tergũ ligatꝫ.
vel ante. Et vt d̾r cathena i
collo eius. q̃ poſtea oñdeba/
tur in hierl'em p̱egrinis pro
magna deuotõe. Hec Berñ.
Qui ſcꝫ Pylat⁹ non erat iu/
deus ſꝫ gẽtilis cuſtos Hie/
ruſalem ex p̱te Tyberij ceſa
ris. Hec aũt p̃ſentatio fuit
grauiſſima int̾ oẽs rõne iu/
dicis plenariã ptãteꝫ habẽtꝫ
damnãdi ad mortẽ. Vnd̾ et
Judas audiẽs ipm̃ ductuꝫ
ad Pylatũ. iã non eſtimauit
eũ poſſe ãpli⁹ euadere. duct⁹
penitẽtia. i. anguſtia quadã
⁊ triſticia tact⁹ ſcꝫ infructuo
ſa ſine ſpe venie. venit ad iu/
deos. ⁊ retulit eis. xxx. argẽ/
teos di. Peccaui tradẽs ſan
guinẽ iuſtũ. At illi dixerunt
Quid ad nos. Quaſi di. ſm̃
Lyrã. Nõ curam⁹ ſi peccaſti
vel nõ. Tu videris. Ly. id ẽ.
ad te p̱tinet videre factũ tuũ
Videns aũt Judas ꝙ eum
deridebant ⁊ ꝙ damnat⁹ eẽt
Gorra. i. merito peccati eter
na damnatõe dign⁹. lapſus
in deſperatõeꝫ ꝓiectꝫ argen
teis in templo. abiẽs laqueo
ſe ſuſpendit. vbi dicit Hiero
nim⁹. ꝙ Judas plus pecca/
uit in deſperatione et ſuijp
ſius ſuſpẽſione q̃ꝫ in filij dei
traditione Et d̾r Actuum. ſ.
ꝙ poſt ſuſpenſioneꝫ crepuit
medius. ⁊ diffuſa ſunt oĩa
viſcera eius Et merito. ne. ſ.
eius immũda aĩa exiret per
os ſuũ. cum q̃ ſaluatoreꝫ to/
tius hũani generis oſcula/
tus fuerat. Sequit̾ i Mat
theo. Principes ãt ſacerdo/
tum. ſ. iudeoꝝ. acceptꝫ argen
teis dixerũt. Non licet eos
mittere in corbonã. Gorra.
id eſt int̾ dona dei. q᷑ p̃cium
ſanguinis eſt. Gorra. id eſt.

p̄cium datū p̱ ſanguiñe effū
dendo. Ideo conſilio inito.
Hor.i. inter ſe inuicē habito
emerūt ex illis agꝝ figuli in
ſepulturā p̱egrinoꝝ. Horra.
Qđ nō fecerīt i misericordiā
paupeꝝ.ſ3 ī infamiā ſaluato
ris.vt lōge lateqꝫ diffamare
tur. Cū ǧ ſtaret corā p̄ſide ī
p̄torio.iudei dicit Joh.non
introierūt.ſc3.ꝓpter feſti ſan/
ctitatē ꝛ ſolennitatē qđ iam
celebrare ceperant.ne conta
minarēt.ſ3 manducarēt.ſc3
mūdi paſca.i.cibum paſcalē
Qui nō erat licit⁹ comedi ni
ſi a p̱ſonis mūdis. Conſide
ra h eoꝝ cecitatē.metuebant
contaminari ex ingreſſu do
mus hoīs gentilis.vt inq̇t
Lyra. et tamen nō timebāt
inquinari ex p̄curatiōe mor
tis innocentis. Unde Aug⁹
Conſuetudo erat iudeis in
feſto paſce nō intrare domū
alienigene. O impia cecitas
alieni iudicis p̄torio ꝯtami
nari timebāt.ꝛ innocentem
ſanguinez fundere nō time/
bant. Sicut hodie nō come
dunt nec bibunt cū chriſtia
nis vinum aut alium potuz
p̄ter aquā.et tamen ſangui/
nem ipoꝝ et ſudorem come
dunt p̱ vſuram. Exiuit ergo
Pylatus ad eos foras ꝛ di/
xit eis. Quā accuſatōem af/
fertiſ aduerſus hominē hūc.
Reſponderunt ꝛ dixerūt ei.
Si non eſſet h malefactor.
non tibi tradidiſſemus euz.
Dixit ǧ eis Pylatns. Acci/
pite eum vos ꝛ ſm legem ve
ſtram eum iudicate. At illi.
Nobis non licet interficere
quēqꝫ. Accuſabant autez eū
de trib⁹ ſignanter. Primo.ſ.
ꝙ ſubuerteret gentem eorū.
Secundo ꝙ p̄hiberet tri/
butum dari ceſari.vt ex hoc
Pylatus moueretur cōtra
eū. Tertio ꝙ diceret ſe chri
ſtum regem eorum. Pylat⁹
autem p̄mam et ſecundā ac/
cuſationem nihil reputans
quia forte audierat dn̄m di
xiſſe iudeis. Reddite q̄ ſunt
ceſaris ceſari.ꝛ que ſunt dei
deo. Tertius vero articul⁹
videbatur derogare honori
et poteſtati ceſaris. Et ideo
Pylatus iutroiuit in preto/
rium. vocauit Jeſum ſeor/
ſum.interrogauit ipſum di/
cens. Tu es rex iudeorum.
Quaſi di. Eſt hoc verꝝ ꝙ vis
tibi vſurpare regnū iudeoꝝ
Rn̄dit dn̄s nr̄ di. Dicis ha

teipſo an aliȷ̃ tibi dixerīt de
me. Rñdit pilatꝰ. Nūq̇d ego
iudeꝰ ſū. q. d. Nullꝰ iudeꝰ ſum
ideo nec h̄ de te dictaui. Sꝫ
gens tua. ſ. de q̄ natꝰ es. i. iu/
dei tradiderīt te michi di. ꝙ
dicis te eſſe regē iudeoꝝ. q̇d
feciſti. q. d. ſm Ly. videt̄ ꝙ tu
ſis in aliq̄ culpabil'. ex q̄ illi q̇
ſūt de gēte tua. ⁊ tāte aucto/
ritatꝭ ſic̄ ſunt pōtifices te ac
cuſant. Jhs rñdit dicēs. int
cetera v̄ba. Regnuꝫ meū nō
eſt de h̄ mūdo. i. ptās mea et
auctoritas nō hꝫ originē ex
cauſis mūdanis. ⁊ electione
hoīm. ſꝫ aliunde. i. a p̄re. Et
Pylatꝰ. Ergo rex es tu. Rñ
dit ih̄s. vt Joh̄. ſcribit. Tu
dicꝭ. qꝛ rex ſum ego. ſcꝫ ptāte
diuīa. q. d. ſm Hor. Ego nō
nego q̇d tu dicꝭ. ſꝫ tñ nō ad
regnanduꝫ tempaliter veni
vt credis. Vñ ſubdit. Ego i
h̄. i. ad h̄ natꝰ ſum. Horra. ſcꝫ
natiuitate tpali. ⁊ ad h̄ veni
in mnndū. Horra. ſcꝫ nat̄aꝫ
hūanam aſſumēdo. vt teſti/
moniū ꝓhibeā veritati. h̄ eſt.
non ad dominādum. ſed ad
veritatem dicenduꝫ. Omīs
qui eſt ex veritate audit vo/
cem meā. Qui eſt ex deo ver
ba dei audit. Johānis. viiȷ.

Et quia Pylatus nō adhuc
plene intelligebat v̄ba xp̄i.
ideo adhuc q̄rit di. Quid eſt
veritas. Horra. Huiꝰ q̄ſtōis
rñſionem Pylatꝰ nō expecta
uit hac d̄ cauſa ſm Alcuinū.
qꝛ nō erat dignꝰ de v̄itate au
dire. qꝛ eā in ſua ſnīa nō ſua
uit. Seq̇t̄. Et cum h̄ dixiſſꝫ
iteꝝ exiuit ad iudeos ⁊ dixit
Ego nullā cāꝫ ſcꝫ mortꝭ me
ritoriā inuenio in eo. i. ī ho/
mine iſto. Credebat em̄ ꝙ
iudei deberent ab accuſati/
one d̄ſiſtere. Sꝫ ꝯſideranti
bus iudeis ꝙ Pylatꝰ xp̄m
libēter abſoluiſſet. eaſdeꝫ ac
cuſatiōes aggrauauerūt di
centes. vt btūs Lucas ſcri/
bit. Cōmouit ꝓpl'm. i. turba/
uit pacē cōeꝫ. docēs per vni
uerſam iudeā. incipiēs a ga
lilea vſqꝫ huc. Cuꝫ g̊ Pylatꝰ
audiſſet ꝙ ih̄s galileus eſſꝫ
de iuriſdictione Herodis.
miſit eum ad Herodeꝫ qui
erat rex ſeu vicarius in gali/
lea. quā poteſtatē habuit ab
imꝑatore romano. Qui ſcꝫ
herodes tūc temporis vene
rat in hieruſalem ad viden/
dum chriſtum. non ꝓpter de
uotioneꝫ ſed propter curio/
ſitatem et propter ſolennita

tem paſcalem . quia iudeus
erat. Et Pylatus ideo miſit
dominū noſtrum ad Hero
dem. vt iudicaret eum ſicut
ſuū ſubditum. Herodes au
tem viſo Jheſu gauiſus eſt
valde. quia ex multo tempo
re cupiebat euꝫ videre. eo ꝙ
multa audierat. Gloſa. ꝺ mi
raculis ⁊ doctrina eius. Et
etiā quia ſperabat aliq̇d ſig/
num ab eo videre. Et inter
rogabat eum multis ſermo
nibꝫ. Etiaꝫ iudei q̇ xp̄m fue/
rant ſecuti ꝯſtanter eum ac/
cuſabant. Dn̄s ꝓo neqꝫ He
rodi nec iudeis aliq̇d rn̄dit.
propter hoc. quia Herodes
indignū ſe reddebat propt̃
ſuam ſuꝑbiam ⁊ curioſitatē
Et etiaꝫ ideo ne vtilitas ſue
paſſionis impediret̃. Si ei
rn̄diſſet Herodi. liberari po
terat. Cum ḡ xp̄s nullū ſig/
num facere nec rn̄dere vellꝫ.
reputauit euꝫ . ſ. q̇ eſt eterna
ſapia Herodes eſſe fatuū ⁊
deſpexit ip̄m ac repulit a ſe.
Et in ſignum fatuitatꝭ mili
tes Herodis induerunt eū
veſte alba ludicra. ⁊ ligatum
deriſorie reduxert̃ ad Pyla/
tū. vt cū eo faceret ſic̄ vellet.
Et ob hāc cām. ꝭ eſt ꝓpt̃ mu

tuā reuerentiā ꝯꝯ. Herodes
et Pylatus facti ſunt amici
mutuo. quia prius erant ini
mici ad inuicem. Unde ſeq̇
tur. Reputauit auteꝫ Hero/
des ſibi ad honorem. ꝙ Py
latus miſerat chriſtū ad eū.
Qn̄ āt Pylatꝰ vidit ꝙ hero/
des remiſit xp̄m ad eū val/
de doluit et cogitauit q̊mo/
do poſſꝫ ip̄m liberare a mor
te. Jō ꝯuocatꝭ iudeis dixit.
Nullā cām inuenio in hoīe
iſto. ex his in q̇bꝫ eū accuſatꝭ
Sꝫ neqꝫ Herodes . ſ. rep̃it
eū dignuꝫ morte. Nā remiſi
vos ad illū. ḡ. emēdatū. i. fla/
gellatū. dimittā illū . Audiē
tes āt iudei xp̄m velle libera
re. Tūc magꝭ eū accuſabant
Pylatꝰ ꝓo dixit ad eos. Eſt
vob̄ ꝯſuetudo vt vnū dimit
tam vob̄ in paſca. i. in feſtiui
tate vr̄a paſcali Habebat āt
tūc vnū vinctū inſigneꝫ qui
dicebatur Barrabas. ⁊ erat
latro et ꝓpter homicidiū vin
ctus. Congregatis ḡ iudeis
dixit Pylatꝰ. Quē vultis . ſ.
de his duobꝫ dimittā vobis
Barrabā an ih̄m q̇ ꝺ̄r xp̄us
Sciebat enim ꝙ ꝓpter inui
diam tradidiſſent eū. id eſt.
obtuliſſent. Maiores autē

et ſeniores iudeorum pſuaſerūt pplis cōibꝰ. vt peterent Barrabā .ſ. latronē. Jhm xo. ſcz innocentē pderēt. Cū ĝ deliberaſſent Pylatꝰ iterum iterrogās eos dic. Quē vultis de duobꝰ vobis dimitti. At illi ſcz pfidi iudei clamātes dixerūt Barrabā. Ecce q̄nta malicia malorum pfidorum infeliciū qȝ iudeorum. putabant vt dicit Chryſ. ſe poſſe aſtruere. q̄ ihs deterior eſſet latrone. et adeo nequam vt neqȝ p pietate. neqȝ p feſti ṗrogatiua deberet liberari. Dixit iterū Pylatus illis. Quid igitur faciam de ihū q̄ dr xp̄s. Dicunt oēs. Crucifigat. i. cruce appendat vt crucifixū omnes poſſint videre. Ait illꝰ p̄ſes. Quid em̄ mali fecit. Gorra. Quaſi diceret. nihil. Et ido iniquum eſt ipm condemnare. Nullam cauſam mortis. quare ſcz debeat mori. inuenio in eo. At illi tunc magis clamabant ꝛ inſtabant magnis vocibꝰ poſtulātes. ꝛ inualeſcebant voces eorum vt Lucas inquit. vt. ſ. quod iuſte et per rationem obtinere non poterant. ſaltem obtinerent clamore. vt crucifigeretur. i. Morte viliſſima. ſ. crucis occideretur. Sic habetis quō xp̄us de vno iudice ad alium fuit ductus. Et ſic patet ſecundū ṗncipale.

Quantum vero ad tertium. Sciendum et notandum de Chriſti flagellatione ꝛc. Videns autem Pylatus q̄ nihil pficeret. Gorra. ad liberatōnem Chriſti. ſed magis tumultus fieret. Lyra. populi. ſcz clamantis ad ꝯtrarium p ſeditiōem ſacerdotum. accepta aqua lauit manus ſuas coram pplo dicens. Innocens ego ſum a ſanguine iuſti huiꝰ. Remigius. Mos em̄ erat apud antiquos vt cum quis vellet oſtendere ſe immunem eſſe ab aliquo crimine. accepta aqua lauaret ſuas manꝰ coram populo. Ideo pylatus dixit. Innocens ego ſum a ſanguine. Gorra. id eſt. a ſāguinis effuſione. iuſti huiꝰ. vos videritis. Gorra. id eſt. vos videatis quid faciatis. vobis imputetur. non mihi Sed in hoc nō habuit verum

Reus eñ fuit. q꜠ cum eſſet
iudex tenebat͛ ex officio ſua
re iuſticiã. Hin⁹tñ peccauit
q̄ꝫ iudei. Rõ. q꜠ iudei h̄ fece/
rũt ꝓpt' rancorẽ ⁊ odium. ip̄e
ꝑo h̄ fecit ꝓpter timorẽ ceſarꝭ
⁊ ob fauorẽ populi iudeorũ
Sequit͛. Audientes autẽ
iudei h̄ totum acceperũt ſu/
per ſe dĩ. Sãguis ei⁹. Hoc.i.
culpa ⁊ pena effuſionis ſan/
guinis eius veniat ſup nos
⁊ ſup filios noſtros. Quaſi
nõ credentes ꝙ ꝓ h̄ peccato
punireñt a deo. Hiero. Per/
ſeuerat vſqꝫ hodie h̄ impꝑca/
tio. ⁊ ſanguis xp̄i nõ auferet͛
ab eis. Hec ille. Audiẽs aũt
Pylat⁹ ꝙ crimẽ ſup ſe vellẽt
accipe. volens ꝑplo iudaico
placere fecit xp̄m innocentẽ
dñm ꝟginis filiuꝫ flagellari
⁊ illudi ipſis iudeis ad libi/
tum. Et ideo gentiles. ſ. ap/
paritores p̄ſidis. i. miſtri Py
lati exuentes eum. qḋ ⁊ xp̄s
ſpõte ⁊ libẽtiſſime ꝓ nob̄ fec̄
Primo eñ exuerũt eum ve
ſtimentis. ſ. veſte alba q̃ euꝫ
Herodes induebat. quã ad
huc indutã habebat. et etiã
ſuis. ⁊ p̄cinxerũt veriſimilit͛
cũ lintheo. ita ꝙ alias denu
datus paupꝛime et exiliſſi/
me ſtetit corã ibidẽ exiſtenti
bus. Scdo ligauerũt eum
duriſſime ad q̄ndam colum
nã quẽ rogaſſe debuerãt me
rito vt eos a peccatoꝝ nexi/
bus abſoluiſſet. Tertio tan
tum verberauerunt domi/
num regem eterne glorie fla
gellis ꝙ de corꝑe eius p̄cio/
ſiſſimo ſãguis ſu⁹roſe⁹ema/
nans. vt Hugo ſup Lucam
inq̇t. Et ꝑ totum corpus ei⁹
fluens. vt Brigitta ait. Cor
puſqꝫ ſuũ candidiſſimuꝫ ru
bricans. vt btũs Ber. in ꝯtẽ
plationib⁹ dicit ⁊ vndiqꝫ flu/
ens in colũna cui alligatus
fuit vſqꝫ hodie ſua veſtigia
derelinq̇t. Vñ Beda ſuper
Lucam ait. Ex colũna vſqꝫ
hodie cui xp̄s alligatus eſt.
dominici cruorꝭ veſtigia cer
ta demonſtrat. Et cõcordat
magiſter in hiſtoria ſcolaſti/
ca. vbi dicit. Adhuc colũna
cui alligatus fuit ieſus veſti
gia cruoris oſtẽdit. Cuius
columne maior pars fertur
in eccleſia eſſe montis ſyon i
Hieruſalem Rome eſt in ec
cleſia ſancte Praxedis virgi
nis. Item Chriſtus ſic vul/
nerabatur per totum ſuũ ſa
cratiſſimuꝫ corp⁹ ꝙ a planta

pedis vſq̄ʒ ad ꝟticē nō inue/
niebat̄ i eo ſanitas. vt beat⁹
Anſ. ſcribit in plāctu ſuo ꝟ/
ginali. qꝛ ſupaddebāt plagā
ſup plagaʒ. vt Ambro. dicit
liuorē ſup liuorē. vſq̄ʒ tā ipſi
q̄ʒ inſpectores fatigati iube/
rēt eū a colūna ſolui. De hac
grauiſſima flagellatiōe inqͭt
etiā btūs Ber. O bone ihū
qūo diris ꝟberibꝫ ad ſtatuā
es duct⁹. ꝛ circa ipaʒ tā ſtric/
tiſſime ligat⁹ ꝙ ſāguis tu⁹ de
vnguibꝫ tuis ſtillabat. Sic/
q̄ʒ tā a tergo q̄ʒ añ flagellat⁹.
ꝙ cutꝭ tua tenerrima nodis
flagelloꝝ cū carne ꝛ ſanguīe
adherebat. ita vt a plāta pe/
dis vſq̄ʒ ad ꝟticē nō eſſet ī te
ſanitas. Hec ille. Sicq̄ʒ no
biliſſim⁹ dñs ſanguinē ſuuʒ
p̄cioſiſſimū flagell' de corꝑe
ſuo reuerēdiſſimo extractuʒ
clemēter ꝓ nob̄ effudit. de q̄
Bonauē. in planctu ſuo ait.
O cū q̄nta q̄ntitate putas il
lū ſacratiſſimū ſanguineʒ de
ↄciſo corꝑe diſtillaſſe ī terrā.
q̄nto fremitu putas flagella
tū dulciſſimū ihm̄. q̄ idcirco
aduenerat vt nos a flagellis
eternis liberaret. ſic ꝓpħa d̄
eo dixit. Circūdederūt me
viri mēdaces. ſine cā̄ flagell'
ceciderūt me. Hāc aūt flagel
latōem diſpoſuit Pylatus.
ſm̄ Chryſ. vt iudei ſaturati
flagellis xp̄i ceſſarēt eū am/
plius ꝑſeq̄. His aūt penis ī
pū iudei adhuc nō ſatiati. ſʒ
dixerūt miſtris Pylati. vt ei
illuderēt tāq̄ʒ regi q̄ regnare
ꝛ dñari vellet. ꝛ nō poſſʒ. Et
ideo induētes ei Primo an
tiquū purpureū indumētū
in deriſionē ꝛ ↄfuſionē ꝛ cō/
temptū. Scdo plectētes co
ronam. ſcʒ de ſpinis acutiſſi
mis quā impoſuerūt capiti
eius reuerēdiſſimo ꝛ tener/
rimo. vicʒ irriſorie ꝓ dyade
mate regali vl' regio. vt glo/
ſa dicit. Et volūt q̇dā ꝙ hāc
coronā ſpineaʒ ſibi magnis
lignis acriter impreſſerūt. Et
dꝛ illa corona fuiſſe de iūcis
marinis q̇ ſūt acutiores ſpi
nis nr̄is hic. pūgētes caput
ei⁹ vſq̄ʒ ad cerebrū. Et ḡ ſm
Berū. Caput illud diuinuʒ
ꝑforauerūt ꝛ vſq̄ʒ ad cerebri
teneritudinē ꝑuenerūt. Ter/
tio dederūt ei ſubſannatorie
ac deſpectiue arūdinē ī dex/
tram eius ꝓ ſceptro regali.
Quarto genuflexo añ eū il/
ludebāt ei di. Aue rex iudeo
rū. q. d. O tu bō vilis et mi/

ſer vt q̄d te regem fac̄ʒ. volui
ſti regnare et nō potes. ꝓpter
hāc irriſionē nō flectam⁹ ho
die genua cuꝫ orat̄ ꝓ ꝑfidis
iudeis ſic̄ ad alias orōes. qꝛ
h̄ ꝓcurauerunt cū̄ gentibꝫ. ꝛ
h̄ cū̄ eis forte dixerunt. Aue
rex iudeoꝝ. Quinto cū̄ ala/
pizabāt. q̄ illuſio magis fuit
deſpectiua ꝛ penal'. Adoran
tes. Albert⁹. falſa ꝛ irriſoria
adoratione. vt deū̄. ꝛ ſalutā/
tes vt regē. alapizauerūt vt
fatuū̄. Sexto expuebant in
eū̄ tanq̄ȝ in ꝑſonā vilem. ꝛ cō
temptibilē. Septimo acci/
piebāt arūdinē de manu e⁹
ꝛ ꝑcutiebāt caput ei⁹. Lyra.
Et rōne ꝯtēpt⁹. ꝛ rōne dolo
ris infligēdi. ſcꝫ vt ſpine for/
tius capiti infigerētur Quia
ex tali percuſſione ſciliꝫ ba
culi arundinei. aculei coro/
ne intrabant caput eius ꝛ ꝓ
fundius vulnerabant. Et h̄
abſq̄ȝ dubio. multum leſiuū̄
fuit domino. Unde veriſi/
mile eſt q̄ tūc ſanguis ex ca/
pite extractus largiter ꝑ ca/
put frontem genas et collū̄
eius fluebat. Ita vt quaſi le
proſus apparebat. quia ſan/
guis et ſputa eum leproſo ſi
milem faciebant. Cuꝫ enim

milites ſcilicet gentiles tam
pauperrime ꝛ miſerabiliter
eum tractaſſent. Pylat⁹ que
rens occaſiones dimittendi
dominū̄. Sed perfidi et im
pijſſimi iudei nec adhuc ſa/
tiati. nec vllam ei miſeratio/
nē impendere volentes. ſpō
tanei clamabant. ſubaudi.
ſicut amentes et quaſi furi/
bundi. ex abundantia mali/
cie vocem ingeminando di/
centes vt ait Johānes Tol
le tolle. crucifige eum. Qua/
ſi di. Non poſſumus videre
euꝫ. idcirco aufer eum a no/
ſtro conſpectu. ꝛ turpiſſima
morte condemna eū̄. Tunc
enim temporis mors cruc̄ʒ
erat ignominioſiſſima ꝛ tur
piſſima. Et breuiter loquen
do tandem cum Pylat⁹ ob/
duratos et obſtinatos iu/
deos non poterat emollire.
audienſq̄ȝ q̄ confiterētur ſe
imperatori romano ſubiec/
tos eſſe. tunc volens ipſis ſa
tiſfacere dimiſit eis Barra/
bam latronem. ſcꝫ ꝓpter tem
pus paſcale. deditq̄ȝ ſenten/
tiam crudeliſſimā. vt Jeſus
innocens crucifigeretur. et
igminioſa ꝯtēptibili ac tur/
pi morte latronuꝫ moreret̄.

Unde ꝛ eadē hora duos la-
trones ſil'r ad mortē iudica
uit ꝛ ꝯdemnauit. Ibi ſcien-
dum ꝛ notandū ꝙ xp̄s in ꝓ-
ceſſu paſſiōis ſue. nonies ho
die duct⁹ fuit vt colligitur ex
euāgeliſtꝭ. Et h̄ repſentāt fi
deles q̄ hac die ab hora ma
tutina vſq; ad horam tertiā
circūeuntes viſitāt nouē ec-
cleſias. in memoriā ꝙ xp̄us
poſtq̄ȝ capt⁹ fuit duct⁹ eſt ad
nouem loca. Et in qualibet
iſtaꝝ ductionū ſp̄ ſingl'ares
penas ꝛ ꝯtumelias paſſus ē
Primo eīn mox vt capt⁹ fuit
ꝛ ligat⁹. duxerūt eū ad Annā
p̄mum. Io. xviij. Secūdo
ab Anna ad Cayphā. Ter-
tio a Caypha ad Pylatum.
Quarto a Pylato ad Hero
dem. Quinto ab Herode re
duct⁹ fuit ad Pylatū. Sex-
to milites duxerunt eum in
tro in atrium p̄torij vbi illu-
ſerunt ei. et magna ac varia
opprobria ſibi fecerīt. Mat-
thei. xxvij. et Mar. xv. Se-
ptimo Pylat⁹ duxit eum fo
ras de p̄torio. indutuȝ veſte
purpurea ꝛ coronatū cuȝ co
rona ſpinea Io. xix. Octauo
idem Pylat⁹ duxit eū foras
p̄toriū ad locū q̄ dr̄ lycoſtra

tos grece. i. ad locū iudicialē
vbi ſedit ꝓ tribunali. i. in ſe
de iudiciaria vel iudiciali.
Nono duxerūt eum ad pati
bulum crucꝭ. i. ſupplicium. Et
iſta ductio fuit exprobrioſi-
or et penoſior inter omnes.
qr ducebat̄ ad ignominioſā
mortem. Seq̄t̄. Data igit̄ ꝛ
ꝓlata ſententia ꝯ Chriſtum
a Pylato vt crucifigeretur ꝛ
occideret̄. ſuſcipientes eum
milites p̄ſidis. Primo exue
rūt eum purpura ꝛ reindue
rūt eum veſtimentis ſuis. vt
omnes eū melius cognoſce
rent in veſte ſua ꝛ maiorem
verecundiā ſuſcipet corā ho
minibꝫ aſpiciētibꝫ. Scd̄o i-
poſuerūt lignū crucꝭ longū
groſſum ꝛ multū graue ſup
hūeros ſuos delicatiſſimos
vt portaret ip̄m ad locū vbi
erat crucifigend⁹. vt ei⁹ cōti-
nua viſione et portandi fati
gatiōe grauaret̄ tam interi⁹
q̄ȝ exterius. Tertio aſſocia-
uerīt ſibi duos p̄fatos latro
nes ſecū ꝯdemnatos q̄ cum
eo ibant. ꝛ ducebāt̄ vt btūs
Lucas inq̄t. q̄d factū ē ei ad
maiorē ꝯfuſionē ꝛ deſpecti-
onem vt ex eorum ſocietate
ampli⁹ ꝛ fortius diffamaret̄

quaſi eſſʒ latro. vel q̄ſi peior
eſſet ill̄. Quarto eduxerūt eū
miſerrime ⁊ publice cū ipro
perio valde mag̃ tanq̄ȝ male
factorē extra ꝓpriā ciuitateȝ
in loco caluarie. ſic dictū ē. q̄
q̄dē locꝰ erat fetidꝰ. horribil̄
⁊ hoīb⁹ horridꝰ. ibidē ei ma
leſici plectebant̄. canes atq̄ȝ
alia morticinia excoriabant̄
Idē malꝰ fetor fuit etiā xp̄o
dn̄o ſpēalis pēa ac mag̃. tan
toq̄ȝ penoſior ⁊ leſiuior q̄ȝto
delicatior ⁊ purior erat. quia
delicatiſſimꝰ ⁊ caſtiſſime ꝟgi
nis filiꝰ. Quito cū manſue/
tiſſimū ⁊ innocētiſſimū do/
minū ſic ꝯtēptibilit̄ ⁊ ꝯfuſi/
bilit̄ ducerēt de domo Pyla
ti ꝑ vrbē ſcȝ hierl̄m q̄ſi male
ficū cū duob⁹ latrōib⁹ ⁊ cru
ce pōderoſa ad ſuā deſpec/
tiſſimā ⁊ amariſſimā mortē
ml̄titudo maxia ꝑploꝝ tā iu
deoꝝ q̄ȝ gētliū eū ſequebat̄.
Quidā flebāt ⁊ plangebant
ſuā innocētē mortē. Quidā
inſultabant ⁊ illudebant ei
gaudētes ꝺ paſſiōe ⁊ morte
eiꝰ. Sed ipe dulciſſimꝰ ⁊ be/
nigniſſimꝰ dn̄s. in hac vita
grauit̄ pōdere cruc̄ depreſ/
ſus ⁊ ita fatigatꝰ fuit ꝓpter la
bores ⁊ penas. ꝓpt̄ flagellati

onē ⁊ coronatōeȝ. ꝓpt̄ illuſio
nes ⁊ ꝑcuſſiōes. ꝓpt̄ ml̄tipli/
ces ⁊ acerrimos cruciatꝰ. q̄s
tota nocte ⁊ etiā de die vſq̄ȝ
ad illā horā ſuſtinuit ꝙ lēto
gradu incederet ⁊ crucē am/
pliꝰ portare nō valeret. depo
ſuit eā vt habet̄ in q̄dā libro
de vita xp̄i. vt aliq̄ntulū pau
ſaret ⁊ reſpiraret. Tūc mini
ſtri Pylati h̄ videntes anga
riauerūt. i. coegerūt q̄ndā noīe
Simonē. ſ. gētilē. virū robu
ſtū venientē de villa. q̄ extra
ciuitatē dicit Borra occur/
rit eis eundo ad ciuitatē. vt
portaret crucē pꝰ ih̄m. Hoc
fecerūt vt oſtēderēt eum eſſe
hoīeȝ fatigatū. ⁊ ſic nō crede
ret̄ dei filiꝰ. nō fecerūt ex miſe
ricordia vt xp̄o cōpaterēt̄. ſȝ
ex duricia vt citiꝰ crucifige/
ret̄. qr vitā eiꝰ ml̄tū odiebāt.
⁊ mortē ipiꝰ valde ſitiebant.
Et ideo feſtinauerūt cum eo
⁊ noluerūt eiꝰ mortē differre.
Et ſic ait Bern̄. ipm tanq̄ȝ
aſinū impulerūt. qr timuerūt
ne Pylatꝰ ſniaȝ reuocaret. qr
volūtatē dimittēdi eū oſten
derat. Itē lignū cruc̄ ita ꝓ/
phanū reputabant vt nullꝰ
eoꝝ portare nec tāgere volu
it. Seq̄bāt̄ etiā ml̄te deuo

te mulieres q̄ etiā flebant et
ↄpatiebāť ei. ac p̄ nimio do/
loꝛe ꝑcutiebant pectoꝛa ſua.
vidētes dn̄m ita fatigatum
crucē grādem ⁊ ḡuē poꝛtare
Et ſm̄ Bern̄. i ↄtēplatōibꝰ.
mr̄ xp̄i meſtiſſima btā virgo
Maria etiā inť illas erat et
ſuſtētabať ab eis q̄ ſe ſuſtēta
re nō valebat. Ibi ꝑpēdēdū
⁊ ↄſiderādū extat vtꝝ eade3
nō ↄpaſſa ſit ei. Abſq3 dubio
ip̄a maximā cū eo ↄpaſſiōe3
habuit. Hoc p̄t q̄dlibet ma
ternū coꝛ ac q̄libet mr̄ circa
ſuū vnicū ꝑpēdere ⁊ ↄſidera
re filiū. Certe ip̄a vt b. Ber.
dic̄ exēplū doloꝝ oībꝰ amā/
tibꝰ xp̄m fuit. Et ſic̄ habeť i
q̄dā li. ď vita xp̄i. Quia vero
meſta mr̄ ⁊ meroꝛe ↄfecta ꝑ
pter mľtitudinē ꝑp̄li appropi
quare filio ſuo cariſſimo nō
poterat. nec eū videre. iuit ꝑ
aliā viā breuioꝛe3 cū ſociabꝰ
ſuis ⁊ Iohāne. vt alios p̄ce/
dēs valeret eidē appropinq̄/
re. Et cū eū obuiū h̄ret cer/
nēs eū tam miſerabiliť vul/
neratū ⁊ ſic oneratum ligno
tam grādi q̄d an̄ nō viderat
⁊ ſuꝑ hūeros i maxia laſſitu
dine baiularet. pene exanī/
mis facta ē. i. valde debilita
ta. Intellige. ⁊ ita viribꝰ deſti
tuta ſic̄ ď ꝙ etiā i ťrā coꝛru/
erat. i. decliauerat. ⁊ p̄ angu
ſtia nec ei ꝟbū dare poterat.
nec dn̄s ſibi acceleratus ab
his q̄ eū ducebāt. Credibi/
le ſm̄ Ber. in ↄteplatōibꝰ. ꝙ
ip̄a libēter poꝛtaſſet cruce3 ſi
potuiſſ3. ⁊ q̄uis nō poſſ3 tn̄
libēter accepiſſ3 eā. Nulli āt
credere lic3 ꝙ btā ꝟgo impa
tiēs fuerit aut rōne vel ſenſu
p̄uata. q2 ſꝑ in oī ſua paſſiōe
⁊ triſticia patientiſſima ⁊ di
ſcretiſſima erat. Attamē pie
crediť. q̄uis euāgeliſte non
exp̄mūt ꝙ ex mag̃ et intima
ↄpaſſiōe mľtas lacrimas ex
oculis ꝟgineis ꝑ delicatiſſi/
mas genas ſuas fuderit. nā
maternū eiꝰ coꝛ nō poterat
ſe ↄtinere. q̄n filio ſuo dilec/
tiſſimo cōpatereť. Lugētibꝰ
ꝟo ⁊ lamētātibꝰ mulieribus
dixit dn̄s. Filie hierľm no/
lite flere ſuꝑ me ſ3 ſuꝑ voſip/
ſas flete ⁊ ſuꝑ filios vr̄os. q2
veniēt dies. ſ. obſidionis. in
q̄bꝰ dicēt. Btē ſteriles q̄ non
genuerūt. ⁊ vbera q̄ nō lacta
uerūt. Quaſi di. Nolite fle/
re ď moꝛte mea. q2 ſcio ꝙ re/
ſurgam ⁊ moꝛte mea coꝛꝑa/
li eternam moꝛtē deſtruam.

ſed flete deſtructōem ciuita/
tis vr̄e q̄ fundit⁹ deſtruetur
ꝓpter pctm̄ q̄d ciues ei⁹.i.iu/
dei opanť in me. Ideo ſeq̄ť.
Tūc em̄ incipiēt dicere mō/
tib⁹.cadite ſuꝑ nos. Et colli
bus.coopite nos. Gloſa.pre
horrore miſerie.ſcꝫ hierl̄em.
ꝛ facie.ſ.oſtēſione furoꝝ dn̄i
Tanta em̄ fuit fames ꝛ mi/
ſeria in hieruſaleꝫ.xlij.anno
poſt dn̄icam paſſionē.cū ro/
mani ṗncipes Tytus ꝛ Ve/
ſpaſianus ciuitatē hieruſa/
lem deſtruebāt.ꝙ mulieres
ꝓprios filios comedebant.
et ꝙ.xxx.iudei vendebanť ꝑ
vno denario.ſicut ꝑ trigin/
ta denarijs vendit⁹ fuit chri
ſtus. Sequitur in Lu.quia
ſi in viridi ligno hoc faciunt
in arido quid fiet. Quaſi di.
ſm̄ Hugonem ſuꝑ Lucam
vere debetis flere ſuꝑ filios
veſtros.quia ſi ego qui ſum
viride lignum et fructuoſuꝫ
patior tam grauia tormen/
ta.ipſi patienť longe grauio
ra qui ſunt lignū aridū ꝛ in/
fructuoſum. Sequitur tex.
Et poſtq̄ꝫ venerunt in locū
qui dr̄ caluarie.dederūt ei vi
nū mirratū bibere.vt Mar
cus dicit.cū felle mixtum vt
Math.inq̄t. Ubi notandū
ꝙ cum benigniſſimū dn̄m ꝑ
totam ciuitatē publice cum
iproperio valde magno edu
xiſſent. Et ſm̄ q̄d dr̄.aſcēdē/
do ꝓſus montem ſiue collē
caluarie ad locum crucifixi/
onis aliqualiter appropiaſ/
ſent.tunc chriſt⁹ dn̄s modi/
cum quieuit cū cruce.ꝛ vidē
do locuꝫ vbi tam viliſſime et
amariſſime ꝑ nobis crucifi/
gēdus ꝛ occidendus venie/
bat.fertur ad terrā cecidiſſe
Unde in ſignū huius ꝛ teſti
moniū dr̄ ꝙ ante portam ec
cleſie ſepulcri ſancti.eſt q̄dā
platea magna q̄ q̄ndam fuit
extra ciuitatē hierl̄m.ſꝫ nūc
eſt in ciuitate. In cui⁹ platee
medio oſtendiť loc⁹ vbi xp̄s
portando crucem modicuꝫ
quieuit.et videndo locū cru
cis ad terram corruit.id eſt.
declinauit. Et ibidem dede
runt ei bibere vt premiſſum
eſt amariſſimū vinum. Hoc
eſt vinum acidū cum mirra
q̄ amariſſima eſt.ꝛ felle mix/
tum.et yſopo que eſt herba
amara.circūpoſuerūt.ſicut
quidam doctores exponūt.
Quod ideo fecerunt.vt ideꝫ
potus amarior fieret. Nam

xp̄s bis potat⁹ fuit tali vino.
ꝛ añ crucifixionē ꝛ i crucifi/
xiōe q̄ q̄dē gemia potatio cō
petit misterio ꝓpt̄ geminā p/
ſonā q̄ peccauerat guſtato li
gno vetito. ex q̄ dānata. i. vi/
ta et̄na ꝑuata erat hūani ge/
ner̄ ꝓpagatio Et idō vt ſcd̄us
Adā. ſ. xp̄s hūanū gen⁹ redi
meret. ꝛ vitā et̄nā ſua p̄cioſa
paſſiōe ꝛ morte repararet pati
ꝛ mori voluit. Seq̄t̄ textus
Et cū guſtaſſ; ꝛc̄. Et dic̄ tex.
cū guſtaſſ; . i. os appoſuiſſ; . t̄
parū d̄ illo accepiſſ; . vt Ly.
dic̄. noluit bibere ꝓpter duo
P̄rio vt ondereẗ iniq̄tas ta/
lē potū ꝓpinātiū. Scd̄o vt ſi
gnificareẗ velocitas reſurre
ctōis ip̄i⁹. Vn̄ Gre. Guſta/
uit vinū. ſ; bibere noluit. q̄a
mort̄ amaritudinē quā gu/
ſtatur⁹ erat mometaneā ꝛ ci
to i dulcedinē ꝯuertēdā ſig/
nificabat. qꝛ tertia die reſur
rectur⁹ erat. Sic p; tertium
p̄ncipale q̄n̄o xp̄s flagellat⁹.
coronat⁹. illuſus ꝛ ad mortē
iudicat⁹ atq; ꝯdēnat⁹ fuit et
educt⁹.

QUantum
ad q̄rtū notādū q̄
ſeq̄t̄ poſtea. ſ. cū dul
ciſſim⁹ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s ad ex
probrabiliſſimā mortē eſſet
duct⁹. ꝛ qn̄ ip̄m volebāt cru
cifigere i loco caluarie expo
liauer̄t eū ſuis veſtib; añ cru
cē corā oī pp̄lo. vt vēto et fri/
gori nud⁹ expōereẗ. qꝛ frig⁹
erat. vt btūs euāgeliſta Jo.
dic̄. ꝛ nudū cruci affigerent.
Et h̄ accidit cū mag̃ dolore
vt Ber. inq̄t i ꝯtemplatōib;
Mō p; ex h̄ cū alicui pān⁹ cū
violētia extrahiẗ de vulnere
q̄ fortiẗ i eo ꝯpact⁹ ē q̄ꝫtū ex
h̄ affligiẗ. ita fuit cū dn̄o no
ſtro. qꝛ vt dic̄ Ber. i ꝯtēpla/
tiōib; q̄ veſt̄ iterior adhere
bat ei fortiẗ. ppt̄ ſanguinē;
flagellatōis. i. fortiẗ cōpacta
fuit i ſanguineis vulnerib; q̄
ex flagellatōe ſuſcepit. Et idō
qn̄ exuebaẗ oīa vulnera de
nouo ſūt apta ita q̄ veriſil̄e
eſt. ei⁹ p̄cioſu; ſāguinē ſup to
tū ei⁹ delectabiliſſimū corp⁹
cucurriſſe. Et h̄ valde auxit
dolorē. ꝛ ſic doluit pl⁹ q̄ꝫ i fla
gellatōe. O q̄ntus dolor ait
Ber. in ꝯtēplatōib; fuit ma/
tri ſctiſſime cū aſpiceret iſta.
Et vt Bern̄. et Anſ̄. dicunt
q̄ mr̄ ei⁹ amātiſſima btā v̄go
Maria plēa anxietate vela
men ſiue velū capit̄ ſui acci

piẽs circũligauerit lũbis eiꝰ
Vñ Bonauẽtura dic̃. ꝙ nu
dus diſtẽtꝰ ſit xp̃s i cruce ni
ſi tãtũmodo circũtectꝭ reni/
bus ſudario. Deinde cruce
ꝑata vt Berñ. dic̃. milites. i.
tortores miſtri Pylati gẽti/
les crucifixerñt eũ. vt oẽs euã
geliſte atteſtanᷣ. Albertꝰ ſuꝑ
Mar. truculẽter ⁊ atrociter
Qualr̃ ãt h̃ factũ fuerit euã
geliſte nõ ſcribũt. ſ ꝗdaꝫ di/
cũt ꝙ miſtri Pylati tortores
arripuerũt innocentẽ dñm.
⁊ nudũ dire. ſic̃ ꝗdã dicũt. et
ſignãter Bonauentura. ſuꝑ
lignũ crucꝭ ꝗd i t̃ra iacuerat
ꝓiecerñt i modũ pell̃ extende
rũt Et ꝑ talẽ modũ vt dicũt
aliꝗ. ꝓus eñ ſic̃ dr̃ foramĩa i
cruce fecerñt. ꝓmoqꝫ vnã ma/
nuꝫ cũ clauo duro ac ferreo
cruci affixerũt. Tũc humo/
res vt Nico. d̃ Ly. dic̃. ad lo
cũ illũ leſum cucurrerñt. ⁊ ſic
nerui ꝟſus illã ꝑteꝫ retracti
fuerũt. Scdo cũ aliã manũ
ꝯclauare vellẽt tũc brachiũ
xp̃i nõ poẗat aliud foramen
in cruce attingere. eo ꝙ ſecũ
dũ foramẽ paratũ nimis re
mote a ꝓmo foramĩe factuꝫ
fuerat. Ob h̃ fune ſiue funi/
bus ip̃m violenẗ ⁊ fortiẗ re/
traxerñt. vt manũ illã ad locũ
foramis in ligno crucꝭ i lon/
gũ facti reducerẽt. ꝗ fcõ ſil̃eꝫ
manui eidẽ clauũ incuſſerũt
Tertio cũ pedibꝫ ſil̃i mõ fe/
cerũt. q2 foramẽ infra pedeſ
etiã nimis diſtabat. ita ꝙ pe
des xp̃i illd̃ attingere nõ po
terãt. Jõ funibꝫ eũ trahẽdo
intantũ ꝓlõgauerñt vt pedes
foramini coaptarent. ⁊ quia
crux arta erat vnũ pedẽ ſuꝑ
aliũ poſuerũt. atqꝫ magnuꝫ
duruꝫ ferreũqꝫ clauũ ꝑ am/
bos pedes ꝑcuſſerũt. Sic/
qꝫ innocentiſſimꝰ dñs diriſ/
ſime ⁊ amariſſime cruci affi/
xus. Hoc eſt. cũ clauis durꝭ
groſſis. ac ferreis. cutem et
carnẽ neruos ⁊ venas ⁊ cõ/
pages oſſiũ diſſipãtibꝫ ꝯcla
uatꝰ fuit Quibꝫ eius dulcibꝫ
atqꝫ ſanctꝭ manibꝫ et pedibꝫ
ꝑfoſſis. dicũt doctores ꝙ to
tũ eiꝰ ſanctiſſimũ corpus ſic
dextrorſum ⁊ ſiniſtrorſũ ſur
ſum ⁊ deorſum diſtendebanᷣ
vt oĩa oſſa eiꝰ valebãt nũera
ri. Ita eñ adimpletũ eſt qđ
ſcꝓtũ erat de eo ꝑ ꝓph̃aꝫ i eꝰ
ꝑſona dicẽtẽ. Foderñt manꝰ
meas ⁊ pedes meos. ſubau/
di ꝑ ḡuiſſimã vulneratiõnẽ.
dinũerauerũt oĩa oſſa mea.

ſuꝑple ꝑ crudeliſſimā ſui ex/
tēſionē.ſ.qñ nudꝰ atrociter ⁊
valide expaſſus ⁊ extēſus ē i
cruce. Ubi dic̄ glo. Prope
deſcribit̃ h̄ pēa cruc̄.⁊ ñ po
terat meliꝰ ꝺ̄ſcribi coꝛꝑis ex
tēſio i lig̃ q̄ȝ vt diceret. dinu
merauerūt oīa oſſa mea. Di
numerauer̄t.i. dinūerabilia
fecer̄t. Ubi notandū ſ̄m Al
bertū mag. ꝙ i coꝛꝑe hoīs ſ̄t
cc.⁊.lxxvi.oſſa.circa q̄ꝝ ꝯiū/
ctionē hō pati p̄t. Et iō cōſi/
dera ⁊ ꝑpēde fidelis x̄piane
q̄nte amaritudis q̄ntiq̄ȝ do
loꝛ̄ fuit h̄ extēſio ⁊ ꝯclauatō
x̄pi cū manib⁹ ⁊ pedib⁹ i cru
ce. Manꝰ ſiq̄dē ⁊ pedes ſūt
loca mag̃ neruoſa.⁊ q̄nto lo
cus mag̃ neruoſus.tāto plꝰ
doloꝛoſus.ꝓpt̄ q̄d di.ſ. Tho
mas in.iij.p̄te ſum. ꝙ moꝛs
ꝯfixoꝝ i cruce ē acerbiſſima
qꝛ ꝯfigunt̃ in loc̄ neruoſis.
⁊ maxīe ſenſibilib⁹.ſ. i maīb⁹
⁊ pedib⁹.⁊ ipm pōdꝰ coꝛꝑis
pēdēt̄ ꝯtinue auget doloꝛē.
Hec ille. Sic etiā itelligen/
dū ē de x̄po ꝙ eiꝰ paſſio fuit
maxia ⁊ eꝰ moꝛs amariſſima
qꝛ ꝯfixꝰ leſus atꝫ dire ſaucia
tus fuit ī loc̄ neruoſis ⁊ plꝰ
doloꝛoſis.ſ.in maīb⁹ et pedi
bus.⁊ ḡue pōdus ſui p̄cioſiſ
ſimi coꝛꝑis in cruce pēdent̄
ꝯtinue eꝰ penā doloꝛē ⁊ mar
tiriū augebat. Poſt h̄ cū x̄ps
dñs eſſꝫ crucifixꝰ cruce i t̄ra
iacēte. dicūt q̄daȝ ⁊ ſignāter
Innocen. papa tertiꝰ. ꝙ ele/
uauerūt crucē cū eo i ſubli/
me ⁊ foꝛamini q̄d parauerāt
et ſecauerāt in trūco mag̃ in
q̄dā lapide ſciſſo ſeu rupe de
foſſa foꝛtiſſime īfixer̄t.et bñ
firmauer̄t vt lignū cruc̄ cū
x̄po ſuſpenſo cadere neq̄ret
Et h̄ foꝛte rep̄ſentat eccl'ia i
eo ꝙ i die paſceues crux de/
oſculādo iacet a terra aꝑpo/
diata. De hac eleuatōe cruc̄
cū x̄po dic̄ Chꝛyſ̄. Cū Ih̄s
crucifixꝰ leuaret̃.⁊ ipſa crux
in cauatā rupē locaret̃.tunc
maximꝰ clamoꝛ diuerſaꝝ vo
cum flentiū ⁊ letantiū audie
bat̃. q̄dā inſultātes deriſer̄t
q̄dā v̄o de paſſiōe luxer̄t. q̄a
ad cōfuſiōis iḡminie doloꝛ̄
ac dedecoꝛ̄ augmentū vide
rūt innocentē agnum extra
poꝛtā in loco punitōis ſcele
ratoꝝ affligi. Iſta aūt eleua
tio non dubiuꝫ q̄n maximi
fuerit doloꝛis.eo ꝙ tunc la/
cerabāt̃ ⁊ renouabāt̃ vulne
ra manuū ⁊ pedū ex coꝛꝑis
x̄pi in cruce pendētis pōde/

roſitate. Tūc pſſio de maībꝫ
eiꝰ ꝛ pedibꝫ ſāguis abūdātiꝰ
emanauit et ꝑ crucē vſqꝫ ad
terrā ꝓfluxit. atꝫ ꝟiſibꝉe eſt ꝙꝫ
uis euāgeliſte nō ſcribūt. et
vt qdaꝫ dicūt. ꝙ maria ꝟgo
appropiauit cruci ꝛ iuxta cru
cē ſtetit. ꝙ veſtꝭ eiꝰ de ſangui
ne xp̄i ꝯſperſa fuit. Quid do
loris tūc ſenſerit cor eiuſdē
gl'oſe ꝟginis marie. audiēs
malleoꝝ ꝑcuſſiōes. videnſqꝫ
corꝑis filij ſui cum tam alta
cruce erectōeꝫ. ꝛ ſuſcipiēs fi
lij ſui p̄cioſiſſimi ſāguīs fluē
tiū guttaꝝ vndas ſuꝑ veſtes
ſuas. Mirū ꝙ viua aſpicere
ꝛ cōpetenter vti rōne potᵃt.
Sꝫ nō potuiſſꝫ ſi dei ꝟtꝰ nō
ſuſtētaſſet eā ꝛ roboraſſꝫ. ꝛ ſi
nō coḡuiſſet maxīaꝫ vtilita/
tē inde toti generi hūano ꝓ/
uenientē. Reſpicite ꝛ videte
pctōres vexillū illō xp̄ianoꝝ
qd hodie eleuatū ē ī alta cru
ce. Iſte eſt agnꝰ vite q̇ hodie
aſſatꝰ eſt in veru crucꝭ. iſte eſt
theſaurꝰ q̇ hodie effuſus ē ꝓ
redēptōe pctōꝝ. iſte ſūt fene
ſtre celi q̄ hodie apte ſt̄. iſta ē
ſcala q̄ ducit ad ꝑadiſū. iſta
ē arbor florida q̄ letificat cre
aturaſ. Iſtā plātate ī medio
cordiū vr̄oꝝ. H̄ eſt vr̄is cor/
dibꝫ ꝛ mentibꝫ ſtudioſe ꝛ de/
uote imp̄mite. ſepiꝰ meditan
do ꝛ recogitando qūo mitiſ
ſimꝰ dn̄s xp̄s ih̄s ꝓ nr̄a ſalu
te cruci dire ꝛ amare maībꝫ
ꝛ pedibꝫ affixus eſt. ꝛ ita atro
citer atꝫ fortiter expaſſus et
extēſus. vt nullū mēbꝝ ī cer
to loco remaneret. ꝛ ꝑtes ſa
cri corꝑis adeo diſtracte et
diſtente ſunt vt oīa oſſa ſua
dinūerari poſſent. ꝛ ſic coan
guſtatꝰ vndiqꝫ ꝙ ſe mouere
non poſſet niſi in capite. In
illo ei tꝑe flebili. ſpacioſa la/
titudo t̄re ſibi defecerat. ita
vt nō h̄ret vbi caput ſuū mi
ſerijs feſſū reclinaret ꝛ appo
diaret. ſꝫ inclinatū depende
bat. claui ferrei ſuſtētabant
graue pōdꝰ totiꝰ ſc̄tiſſimi cor
porꝭ eiꝰ. ꝛ aſꝑitas ligni crucꝭ
dorſū flagellatū affligebat.
Et ſic nulla ꝑs corꝑis ſui ī/
nocētiſſimi. dolore ꝛ penali/
tate carebat. Tribuſqꝫ horꝭ
viuēs in cruce dolores ma/
ximos et acerrimos tolera/
bat et vltra ꝙꝫ dici vel cogi/
tari poſſit affligebat. Ipſe
enim habuit viuaciſſimum
ſpiritū et paſſiōis ꝛ incōmo
ditatis ꝑceptiſſimū. ꝛ iō ma/
xime doluit. Attendite igit̄

⁊ videte cū q̄to doloꝛe dn̄s
ſtabat ī cruce ⁊ nō tedeat te ī
ſuitio ſuo ſtare. Et dicūt q̄t
tuoꝛ euāgeliſte ꝙ cū eo cruci
fixer̄t alios duos .ſ.latrōes.
vnū a dextrꝭ ⁊ aliū a ſiniſtris
mediū āt ihm̄. vt Jo.ſcribit.
Hoc q̄ſtū ad intētōez iudeo
rū factū ē ei ad ig̅miniā ⁊ op
pꝛobriū. vt eoꝝ ſocietate īfa
maret̄. q̄i capitane⁹ eoꝝ fue/
rit ⁊ ipīs dterioꝛ toti⁹ hūani
generꝭ ſaluatoꝛ. Erecta autē
cruce cū dn̄o. dn̄s nr̄ intime
⁊ amare flere cepit ꝓ toti⁹ hu
mani generꝭ redēptiōe. et cū
magna deuotōne oꝛare. oꝛa/
uitq̄ ꝓ ſuis inimicis di. Pr̄
ignoſce illis. qꝛ neſciūt quid
faciūt. Et h̄ fuit ꝑmū verbū
de ſeptē v̄bis q̄ dixit ī cruce
Et q̄uis non ſit ſcp̄tū ī euā
gelio xp̄m lacrimaſſe ī cruce
oñdit̄ tn̄ ⁊ ꝓbat̄ ꝑ dictū apl̄i
Hebꝛe. v. Qui cū lachꝛimis
offerēs. glo. Lyre. ſ. coꝛp⁹ ſu/
um. cū p̄cibꝰ ī cruce exaudi/
tus eſt ꝓ ſua reuerētia. Glo/
ſa Goꝛre. i. ꝓ reuerētia paſſi
onis ſue. eo. ſ. ꝙ ex ſola cari/
tate ſine pctō paſſus ē. Seq̄
tur. Pylat⁹ āt ſcpſit. i. fec̄ ſcri
bi in q̄daz tabula talē titulū
Jeſus nazaren⁹ rex iudeoꝝ

Quaſi di. Jō crucifix⁹ eſt. qꝛ
rex eſt iudeoꝝ. Hāc tabulaz
fecit affigi cruci vt appareret
ſuꝑ caput xp̄i. Quā ſcp̄turā
multi legerūt iudeoꝝ. qꝛ ꝓpe
hieruſalē erat loc⁹ vbi cruci/
fixus eſt dn̄s. Et erat ſcp̄tuz
hebꝛaice. grece. et latine. Di/
cebāt g̊ Pylato iudei. Noli
ſcribere. rex iudeoꝝ. ſz quia
ip̄e dixit. rex ſum iudeoꝛum
R̄ndit pylat⁹. Qō ſcp̄ſi ſcp̄ſi.
Quaſi di. Jd q̄d ſcp̄ſi n̄ mu
tabo. Milites g̊. i. gentiles
miſtri pilati. cū crucifixiſſent
eū acceper̄t veſtimēta eius. ⁊
fecerūt q̄ttuoꝛ ꝑtes. vnicui/
q̄ militi vnā deder̄t. qꝛ q̄ttu
oꝛ fuer̄t. Tunicā āt incōſuti
lem quā btā v̄go ſibi fecerat
Que vt dicit Greg. a iuuētu
te cum eo creuerat. nō diuiſe
rūt. ſz ſoꝛtiti ſunt cui⁹ eſſz. vt
adimpleret̄ ſcp̄tura di. Par
titi ſūt ſibi veſtimēta mea. et
ſuꝑ veſtem meā miſerūt ſoꝛ/
tem. Et ꝑ hāc tunicā indiui
ſam ſm̄ Cryſ. intelligit̄ di/
uinitas. q̄ ꝑ totā paſſionē il/
leſa permanſit. Jtem cū do
minus penderet in cruce ꝑ/
fidi iudei illudentes ei di.
Alios ſaluos fecit. et ſeip/
ſum non poteſt ſaluū facere

Si rex iſrl' eſt. deſcēdat nūc
de cruce. ⁊ credimꝰ ei. Simi
liter ꝑtereuntes blaſphema
bant eū di. Si filiꝰ dei es de
ſcende nūc de cruce. Itez la
tro q̇ erat a ſiniſtrꝭ ſicut fue/
rat malꝰ ī vita. ſic malicie ſue
non oblitꝰ in morte blaſphe
mauit xp̄m dicēs. Si tu es
xp̄s. ſaluū fac teipſum ⁊ nos
Sed alter q̇ erat a dextris
increpauit eum di. Neqꝫ tu
times deū cum ſis nobiſcū
ꝯdemnatꝰ ad mortem. Nos
quidem iuſte. qꝛ digna factꝭ
recipimꝰ. i. talem mortez bn̄
meruimꝰ. hic vero non. quia
nihil mali fecit Et cōuerſus
ad dn̄m ih̄m dixit. Memē/
to mei dn̄e dum veneris ī re
gnum tuum. Tunc Chriſtꝰ
reſpondit dicens. Amen di
co tibi. hodie mecū eris ī pa
radiſo. Hoc fuit ſecundum
verbū de ſeptem verbis xp̄i
in cruce Hoc eſt dicere. poſt
mortem noſtrā anīa tua erit
mecū vbicūqꝫ ero. et videbit
diuinitatē meā. q̇d eſt eſſe in
paradiſo. Stabāt āt iuxta
crucez ih̄u mr̄ eiꝰ ⁊ ſoror ma
tris eius Maria cleophe. et
Maria magdalene. ⁊ mr̄ fi
lioꝝ zebedei. q. ſ, etiam erat

Marie ꝟginis ſoror. et mr̄
Iohānis ⁊ Iacobi maiorꝭ.
Ubi notandū ſm̄ doctores
qꝫ mr̄ xp̄i virgo beata ſtabat
iuxta crucē tāqꝫ ꝯſideratrix
doloris xp̄i. vt ſibi cōpatere
tur. imo etiam tantū vl' ma/
gis paſſa eſt ibi q̄ꝫ aliquis ī
morte corꝑali. vt Bernardꝰ
dicit. Secundo vt ſe ſponte
exhiberet ⁊ paratā mori cuz
filio ꝓ ſalute filioꝝ peccato/
rū. vt dic̄ Ambro. ſuꝑ Lucā
Tertio vt fideliſſima expe/
ctatrix redemptōis pctōꝝ a
dyabolo. peccato. ⁊ inferno.
Certa em̄ de reparatōe. ſed
ex materno ꝯpaſſiōe ſenſua
litas eius fuit afflicta. Deli/
berate em̄ voluit xp̄um pati
ſm̄ portionez ſuꝑiorē. qꝛ ſci/
uit hoc deuz velle. ſꝫ ſm̄ ſen
ſualitatē triſtabat̄. Cūqꝫ do
minus vidiſſet matrem eiuſ
humilem ⁊ dilectā. ⁊ diſcipu
lum ſcꝫ Iohannem quez di
ligebat. dic̄ matri ſue. Mu
lier. non mater. qꝛ plus eā le
ſiſſet. Ecce filius tuus. Pre/
ſens erat ⁊ Iohānes cui ait
Ecce mater tua. Hoc fuit
tertium verbum de ſeptem
verbis que Chriſtus domi
nus dixit in cruce Ecce in q̄t

filius tuus. Quaſi diceret. Corporaliter per mortem a te recedo. et ideo ad ſolaciū tuum tibi alium filium derelinquo. vnde de eo ita confidas ſicut de filio. Vñ Bern. Uerum tunc Marie aniaȝ gladius pertrāſiuit. Gladius id eſt. ille ſermo. Ecce filius tuus. O qualis cōmutatio Iohannes pro Ieſu ei traditur. ſeruus pro domino. diſcipulus pro magiſtro. filius zebedei pro filio dei. purus homo p deo vero. Hec ille. Hic ſpeciali cordis deuotione et compaſſione meditemur et penſemus quantus fuerit dolor compaſſionis filij ad matrem ſibi compatientem. quantus amor filij ad matrem tam cordialiter eam diſcipulo commendantis. et qualiter in illa cōmendatione cor virgineum anxiebatur. cum ei pro filio ſuo qui erat totum gaudiuȝ ſuum. tota delectatio ac vita ſua. et ſolaciuȝ alienis dabatur. Quāuis beatus Iohānes ſatis bonus fuerit. tamē valde incomparabilis commutatio fuit. Sequitur. Deinde dicit diſciplo. Ecce mater tua. Quaſi diceret. Aſſiſte ei. honora eaȝ ſicut filius matrem. Stans autem dominus in cruce faciem ſuſus occidentem tenebat. ſed mater et Iohānes verſus oriētem ad Chriſti faciem reſpicientes. iugiter lachrymas fundebant. Et ſicut dicit Hugo de ſancto victore. ex hoc loco vbi dictuȝ Ecce mater tua. intelligitur q virgo beata non ſolū Iohanni in matrem traditur. īmo toti eccleſie. vniuerſiſq peccatoribus i matrem aſſignatur. Hec ille. Sequitur. Et ex illa hora accepit eam. ſcȝ Mariam Iohannes in ſuam. ſubaudi. procurationem et cuſtodiam. Sequitur. Domino auteȝ crucifixo. vt refert beatus Lucas. erat fere hora ſexta. et tenebre ſcilicet ſupnaturales facte ſunt ſup vniuerſam terram vſq ad horam nonam. et ſol obſcuratus eſt. id eſt. lucis ſue radios retraxit et occultauit. ne videret impiorum facinora vt dicit Chryſoſtomus. Non enim poterat creatura ſcilicet inſenſibilis ferre iniuriam creatoris. Sequitur. Et

circa horam nonaz exclama
uit voce magna dicẽs. Heli
heli. lamazabatbani. hoc eſt
Deus meus deus meus. vt
quid dereliquiſti me. Hoc
fuit quartum verbum de ſe
ptem verbis que Chriſtus
protulit in cruce. Et dixit ſi/
gnanter bis. deus meus. de
us meus. propter duplicem
naturam in eo exiſtentẽ. hoc
eſt. deus meus cuius ſum fi
lius per naturam inquantũ
deus. Deus meus cuiꝰ ſum
filius per vnionis gratiam.
inquantum homo. vt quid.
id eſt. quomodo vel quare
dereliquiſti me. Hec dicebat
Chriſtus inquantuz homo
nichil de deo patre conque/
rens. ſed ſolum ſue exceſſiue
anxie horrende maxime et
amariſſime paſſiõis magni/
tudinem exprimẽs. Quaſi di.
ſm humanitatez. Deus me
us. id eſt. pater meus. videtꝫ
me quaſi dereliquiſſe qui di
miſiſti me in manibus occi
dentium. ⁊ tot penis atq ca
lamitatibꝫ me expoſuiſti. vt
non ſit dolor ſuper doloreꝫ
meum. Et volunt quidam
doctores q Chriſtus Jeſus

infra iſtas tenebras incepit
orare hunc pſalmuz. Deus
deus meus reſpice in me. vſ
q ad illum verſiculum. In
manus tuas dñe cõmendo
ſpm̃ meum. Et eſt valde vti
le ⁊ ſalubre legere illos decẽ
pſalmos quos in cruce chri
ſtus orauit. Sequitur. Qui/
dam autem illic ſtantes. ſci/
licet romani vt dicit Hiero
nimus. et audiẽtes dicebãt
Ecce Helyam vocat iſte. nõ
intelligentes hebraicũ. Vi/
deamus an veniat Helyas
liberans eum. Poſtea ſci/
ens Jeſus quia omnia con
ſummata ſunt. Gloſa ordi/
naria. Omnia que oporte/
bat fieri antequaz acciperet
acetum et traderet ſpirituz.
vt hec etiam ſcriptura con/
ſummaret. In ſiti mea pota
uerũt me aceto. dicit Sitio.
Et hoc fuit quintum ver/
bum de ſeptem verbis que
Chriſtus Jeſus protulit in
cruce. Sitiebat quidem du
pliciter. ſpiritualiter ſcilicet
et corporaliter. Spũaliter
ſitiebat ſalutem hũani gene
ris. Corpaliter ꝟo ꝓpt maxi
mã paſſionem ⁊ afflictioneꝫ

quā ſuſtinuit. Tantū em̄ vt
dicit Nico. de Ly. laboraue
rat. ꝛ de ſanguīe emiſerat. ꝙ
corpꝰ eius erat deſiccatum ꝛ
aduſtum. ꝛ ꝓpter h̄ ſupra mo
dum ſitiuit. ꝛ talis ſitis inq̄t
eſt maximū tormentū. Atta
men adhuc magꝭ ſitiuit no/
ſtram ſalutē. Jō ait Sitio.
Et ſtatim accurrēs vnus ac
cepta ſpongia impleuit eam
aceto. et circūponens yſopo
q̄ eſt herba amara. vt amari
or fieret. cum arūdine obtu
lit ori eius. Cū ḡ accepiſſet
id eſt. guſtaſſet ihs acetū di/
xit. Conſummatuꝫ eſt. Hoc
erat ſextū ṽbū. Conſumma
tū. i. poſtq̄ꝫ celoꝝ rex ꝛ domi
nus omniū. guſtauit acetuꝫ
ſeu mirratum vinū. id eſt. cū
mirra q̄ amariſſima eſt ꝛ fel/
le mixtum. dixit Cōſumma
tum eſt. i. ꝑfectum ꝛ ꝯpletuꝫ
eſt teſtimoniuꝫ ſcripture de
me. Dederūt in eſcā meā fel. ꝛ
in ſiti mea potauerūt me ace/
to. Et poſtq̄ꝫ om̄s ſcpture q̄
de xp̄i natiuitate. ꝯuerſatōe.
ꝛ vita. ꝑdicatiōe et paſſione.
cōplete ſunt. dicit Conſūma
tum eſt. ſcꝫ opus redemptio
nis hūane ꝑ ſcpturas ꝓnū/
ciatū. q. d. Conſummatū eſt
opus obedientie mee quod
aſſumpſi. Conſummatū eſt
opus totius paſſionis mee.
qꝛ tot ꝛ tātas penas doloreſ
ꝛ martiria ſuſtinui. ꝙ et vita
mea. ſ. corꝑalis iā ꝯſumma/
ta eſt. Ergo pater mi. tibi h̄
ſcilicet tormenta martiria ꝛ
mortem offero ꝓ hūani ge/
neris ſalute. et tu ea ſuſcipe
paterna pietate. Hec auteꝫ
paſſio ſacratiſſima ꝛ digniſ/
ſima et mors nobiliſſima ac
precioſiſſima domini noſtri
Jeſu chriſti fuit maxime me
ritoria inquantū a rōne de/
liberatiua erat. maxime acce
ptata ꝓpter ſalutem ꝛ liberta
tem hūani generis. Sequi
tur. Cum ḡ dixit Cōſumma
tum eſt. Tūc iterum clama/
uit voce magna dicēs Pater
in manus tuas commendo
ſpm̄ meū. Hoc fuit ſeptimū
et vltimuꝫ verbum. Et hoc
dicto. inclinato capite tradi
dit ſpm̄. Hic q̄libet dicat do
minice expirationi vnuꝫ pa
ter noſter. cum graꝝ actione
Ubi notandum ſm̄ Alber/
tuꝫ magnum ꝙ Chriſtus a
natiuitate ſua habuit trigin
tatres annos ꝛ tres menſes
q̄n in cruce obijt. Et in vi/

tesima q̄nta die marcij paſſ⁹
fuit ī meridie. h̄ eſt in die an
nūciatiōis btē Marie ꝟgis
ī q̄ xp̄s ꝯcept⁹ ē. eadē die ela/
pſo tpe p̄dicto paſſus ē. Ul
teri⁹ ſciēdū ꝙ int̄ oēs penas
paſſiōis xp̄i iſta pēa mortis
fuit acerbiſſima. qꝛ int̄ oīa
terribilia terribiliſſimuꝫ eſt
mors. Et Ber. dic̄ ꝙ vltima
ſepatio aīe ꝛ corpis ē ſupmū
doloꝝ. Et h̄ ē ſm Damaſ. ꝓ/
pt̄ incliatōꝫ aīe ad corp⁹ Et
fuit ſpēalis rō in xp̄o de tali
aīa ꝛ tali corpe cui vtriqꝫ di/
uinitas vnita fuit in vnitate
ſuppoſiti. vn̄ oportuit ꝙ illa
ſepatio eſſꝫ maxīe pēal̄. Itē
h̄ patet ex ſimultate morien
tiū mēbroꝝ. qꝛ vt dicūt do/
ctores in xp̄o aīa ſepabat̄ ab
oībꝫ mēbrꝭ. nō ꝑtē p⁹ ꝑtē reli
quēdo. quēadmoduꝫ ī plꝛibꝫ
ꝯtingit. ꝙ pedes p̄mo mori/
unt̄. deinde alia mēbra. Sꝫ
ī xp̄o man⁹. pedes. cor. oīaqꝫ
exteriora mēbra atqꝫ totum
corp⁹ ſil̄ moriebāt̄. Hec fuit
valde dura mors et amara.
Nā vt dic̄ ſctūs Tho. in. iij.
ꝑte ſumme. q. xlvij. ar. ij. Ut
xp̄s oñderet ꝙ paſſio illata
ꝑ violētiā ei⁹ aīaꝫ nō eripie/
bat. nat̄aꝫ corꝑalē ī ei⁹ vigo/
re ꝛ fortitudīe ꝯſuauit vſqꝫ
ad extremū. vt etiam ī extre
mis poſit⁹ voce maḡ clama/
ret. q̄d int̄ alia miracl̄a mor/
tꝭ ei⁹ ꝯputat̄. Ex q̄bꝫ ꝓbabi/
lit̄ patē p̄t ꝙ mors ei⁹ fuit a/
cerbiſſima. id eſt. duriſſima ꝛ
amariſſima morſ q̄ꝫ vnq̄ꝫ ali
q̄s hoīm paſſus eſt aut pati
p̄t in p̄nti vita. Seq̄r̄. Cla/
māte igit̄ dn̄o ꝛ moriente in
cruce. hac lugubri xp̄i voce
ꝯtremuit t̄ra. q̄ nō valēs fer
re dn̄m ſuū pēdentē. ꝛ nō po
tēs ſuſtiere xp̄i mortē Et pe
tre ſciſſe ſūt ī ſignū ꝙ corda
q̄ntūcūqꝫ dura deberēt ꝯpa
ti xp̄o morīēti. Et monumē
ta apta ſūt. ad denotandū ꝙ
r̄ſurrectio xp̄i ꝛ alioꝝ cū ip̄o
reſurgētiū ꝓpinq̄ erat. ꝛ ī ſig/
nū reſurrectōnis fut̄e. Atqꝫ
velū tēpli etiā ſciſſuꝫ ē. vt ꝑ h̄
figuraret̄ impletā eē ꝟitateꝫ
q̄ in figurꝭ latebat. et celum
aptū q̄d an̄ clauſuꝫ erat. Et
ml̄ta corpa ſctōꝝ q̄ dormie/
rūt nō an̄ xp̄m ſꝫ cū xp̄o ſur
rexert̄. Un̄ Hiero⁹. gl̄ioſus
Qn̄ xp̄s mortu⁹ fuit tūc ml̄/
ta monum̄ta apta fuerūt. ſic
ꝙ corpa mortuoꝝ videbant̄
iacētia in ſepulcrꝭ. nō tn̄ ad/
huc ſurrexert̄. ſꝫ poſtq̄ꝫ xp̄s

ſurrexit tūc pmo ſurrexerūt
Hec ille. Et dr ī tex. q̄ exeū/
tes de monumētꝭ pꝰ reſurre/
ctionē eiꝰ venerūt in ſctā3 ci
uitatē. ſ. hierl'em. ꝛ apparuerūt
multꝭ. Hec igit magnitudo
ſignoꝝ ſigt vt crucifixū dn̄m
ſuū celū ꝛ terra et oīa q̄ ī eis
ſunt demōſtrarēt O q̄ntum
pia mr̄ eiꝰ tūc dolebat qn̄ h
fieri videbat. Vn̄ Augꝰ. Co
gitare libet q̄ntꝰ dolor tunc
fuerit matri cū ſic dolebant
q̄ inſenſibilia erāt. nō ligua
loq̄. nec mens cogitare vale
bit q̄nto dolore tūc tenebat
aīa marie. Seq̄t. Cēturio ꝛ
q̄ cū eo erāt viſo terremotu
timuerūt valde di. Vere filiꝰ
dei fuit iſte. O hō cor tuum
oīm lapidū duricia durior.
ſi hodie nō ꝯpaterꝭ libatori
ꝛ ſaluatori tuo Et ō q̄libꝫ ta
li ꝯq̄rit btūs Hiero. di. Ois
creata xp̄o morieti ꝯpatitur
ſol obſcurat. terra mouetur
petre ſcindūt. velū tēpli di/
uidit. ſepulcra aperiūt. ꝛ ſolꝰ
miſer hō nō ꝯpatit redēpto
ri ſuo. Idcirco cōpatiamur
ei atq̄ʒ regratiemur. et pn̄a3
agamꝰ Nr̄a eī pctā ſūt cā ſue
acerrime paſſiōis q̄ʒ patien/
tiſſime ꝛ inocētiſſime p nob

tolerauit Mortuo igit dn̄o
in cruce. milites vtriuſq̄ʒ la/
trōis fregerūt crura. Ad ihm
āt cū puceniſſent vt viderūt
eū iā mortuū. nō fregerūt eiꝰ
crura. ſ3 vnꝰ militū Longinꝰ
noīe tunc ipiꝰ ꝛ ſupbꝰ. poſtea
v̄o ꝯuerſus ꝛ martyr factus
latꝰ eius lācea aperuit. ꝛ gra
ue ſeu grāde vulnꝰ ī latꝰ ſuū
ſctiſſimum dextꝝ intulit Et
ꝯtinuo exiuit ſanguis et aq̄.
miraculoſe ad nr̄a3 redēpti/
onē. q2 vt dic Cryſ. Contra
nata3 eſt vt ō corpe mortuo
fluat ſanguis. Itē nec de ali
quo mortuo aqua pura ſol3
emanare. Signat aūt aptio
lateris apertionē regni per
mortē xp̄i. Vn̄ euāgeliſta vt
inq̄t Augꝰ. ſignāter dic ape/
ruit. et nō dicit. vulnerauit.
vt īnuat q̄ ibi q̄dammodo
hoſtiū vite aptū eſt. q2 inde
ſacramēta eccl'e emanauerūt.
ſine q̄bꝰ ad vera3 vitā nō in/
tratur. Sāguis q̄ de latere
exiit ſignificat recōciliatōem
ꝛ redēptōe3 nr̄a3 p ſanguīe3
factam. Aqua v̄o ſignificat
baptiſmū. p quē a pctis no/
ſtris mūdamur. q̄ h3 ſuū effe
ctū cum ſanguīe xp̄i. q2 ſicut
ſanguis xp̄i p ſuū meritū la/

uit nos a pctis. ita baptiſmꝰ
ꝛc̃. Et ideo ſanguis verꝰ ꝛ aq̃
vera ꝛ pura vt dic̃ q̇dã gloſa
toꝛ ſup Joh̃. ꝛ Nico. de lyra
ſiľ de late eiꝰ exiert. Itẽ notã
dũ ſm reuelatiões Brigitte
q̄ pũctura lãcee ita coꝛ pene
trauit ꝟgis. q̄ miꝝ fuit q̄ nõ
ſtatim crepuit. ſi ds nõ ſuſtẽ
taſſet ꝛ roboraſſet p ꝟtutem
patiẽtie. vel ſi nõ ſciuiſſꝫ mũ
dũ p paſſionẽ filij redimen/
dũ. Quia tãta fuit charitas
quã ipa habuit ad humanũ
genꝰ q̄ eo patientiꝰ ſuſtinuit
paſſionẽ. licet de b̃ marie do
luit. Ipe erat ſibi q̃i coꝛ ſuũ
Hoc ẽ. qñ coꝛ xp̃i lãcea fuit
vulneratũ. tãtũ doluit ac ſi
p ꝓpriũ coꝛ ſuũ trãſſixa fuiſ/
ſet. Conſidera nũc q̃nta fuit
malicia iudeoꝝ q̇ adhuc nõ
fuerũt ſaturati penis et op/
probrijs xp̃i in vita eiꝰ illatꝭ
q̇n etiã eũ pſequerẽt moꝛtu/
um. Seq̇t in tex. Cũ autem
ſero factũ eſſꝫ. vicꝫ qñ venit
hoꝛa veſptina q̇dã vir q̇ erat
nobilis. q̇ dicebat ioſeph. et
erat diſcipulꝰ xp̃i occultus.
iuit ad Pylatum et petijt vt
tolleret coꝛpus Jeſu chriſti
qui moꝛtuus fuerat ĩ cruce.
Et quando Pylatus ꝓ cer/
to cognouit q̄ Chriſtꝰ erat
moꝛtuꝰ. et quia Joſeph erat
nobilis ſibiq̃ꝫ familiaris et
notus iuſſit ſibi coꝛpus red
di. Et accepto coꝛpoꝛe Jo/
ſeph. ſ. de cruce. venit et Ni/
codemus ad crucem nõ ad
Pylatũ. inq̇t q̇daꝫ gloſatoꝛ
ſup Joh̃. quia foꝛte non ſic
notus erat ei. Et acceperũt
ſcꝫ Joſeph ꝛ Nicodemꝰ coꝛ
pus xp̃i. dic̃ Grego. q̄ mater
depoſitũ coꝛpꝰ blande tan/
gebat et cum lacrimis oſcu/
labat. Et inuoluerũt. i. liga/
uerũt honoꝛifice cũ aroma/
tibꝫ q̃ parauerũt. ꝛ poſuerũt
illud in monumẽto quodaꝫ
nouo lapideo. in quo nõdũ
quiſq̃ꝫ poſus fuerat. Et ad/
uoluit Joſeph ſaxum mag/
num ad hoſtium monumẽ/
ti. et abijt Hoꝛra. ne poſſꝫ di
ci per violentiã ablatum. ſi/
ne auxilio enim pluriuꝫ ſeu
multoꝛum nõ poſſet ſic clau
ſum aperiri. Sic patꝫ quar
tum principale quomodo
Chriſtus dominus noſter
crucifixus. moꝛtuus. ac de
cruce depoſitus eſt ꝛ poſtea
ſepultus. Fuit autem iſta ſe
pultura Jeſu Chriſti cõue/
niẽter facta triplici de cauſa

Primo ad cõprobãdũ. vt in
q̇t ſctũs Tho. q xp̃s ꝟe fuit
mortu⁹ Nõ em̃ aliq̇s i ſepul
cro ponit̃ niſi qñ iã d̃ ꝟitate
mortꝫ ꝯſtat. Scd̃o ꝯueniẽs
fuit xp̃m ſepeliri. d. s. Tho.
qꝛ ꝑ h̃ q xp̃s reſurrexit d̃ ſe-
pulcro dat̃ ſpes reſurgendi
ꝑ ip̃m his q̇ ſũt in ſepulcro.
Fuit etiam tertio cõueniẽs
xp̃m ſepeliri ad exẽplũ eorũ
q̇ ꝑ mortẽ xp̃i ſpũal'r moriũ-
tur pctĩs. q̇. ſ. abſcõdũt̃ a cõ-
turbatiõe hoĩm. i. nõ patiũt̃
hũanã ꝯturbatõez. ꝓpt̃ pacẽ
⁊ q̇etez quã hñt in ſuis ꝯſciẽ
tijs. qꝛ tales pacificũ ⁊ q̇etũ
animũ hñt. Et d̃ talib⁹ dicit̃
Sap. iij. Illi aũt ſũt i pace.
Gloſa mentali ꝑpetue q̇etꝫ.
nũc in ſpe. tandem in re. Ad
quaꝫ nos merito paſſionis
dñi nr̃i Ihu xp̃i ꝑducat de⁹
oĩpotẽs pr̃ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpũſſctũs.
tres ꝑſone et vn⁹ ver⁹ de⁹. q̇
ſine fine viuit ⁊ regñt Amen.

Sermones tres d̃ paſſio-
ne dñi finiũt. Impſſi Argẽ-
tie. Anno dñi. M.cccc.xcvi.
Finiti q̇nta feria poſt feſtũ
ſancte Dorothee.

23

¶ Anſelmi deuotiſſimi de
paſſione Jeſu chriſti queri/
tis. r glorioſiſſime hic Ma
rie virginis reſpondentis dya
logus incipit feliciter.

Beatus
Anſelmus q
ſingla que
ūt paſſionē
Jeſu Chriſti
r beata Ma
ria reſpondit per ſingula.
¶ Queſiuit ergo ſic primo
Anſelmus. Dic domina ca
riſſima quale fuit initiū paſ
ſionis filij tui. Rndit maria.
Quando filius meus cena
uit cum diſcipulis ſuis ſur
rexit Judas ꝑncipes ſacer/
dotum adijt r filiū meum p
triginta argenteis vendidit.
¶ Anſelmus. Quales fue/
runt denarij. Maria. Dyſ/
nabelite pro quibus etiam
Joſeph venditus fuit ante
quatuor milia annoꝝ r he
[illegible] ſucceſſione deuo/
lutj ſunt ad [illegible] qui
emerūt filiū meū r [illegible]
decē denarios [illegible]
les. Judas ꝓ ista auaricia
qñ vidit dei g[illegible] p[illegible]